

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 4/2013

Cena \$ 2.50

APRIL 2013

Máme papeže Františka

**Stal se jím kardinál Jorge Mario Bergoglio SJ ,
arcibiskup z Buenos Aires v Argentině**

266. papež katolické církve

Kardinál Jorge Mario Bergoglio SJ, arcibiskup Buenos Aires (Argentina), ordinář pro věřící východního obřadu v Argentině, kteří nemají vlastního ordináře se stal 266. papežem katolické církve, římským biskupem a hlavou státu Vatikán. Zvolilo ho konkláve dne 13. března 2013 ve večerních hodinách. Stal se prvním papežem pocházejícím z amerického kontinentu a prvním z Tovaryšstva Ježíšova (jezuitského řádu). Jde rovněž o prvního mimoevropského papeže od 8. století, kdy římskokatolickou církev vedl Řehoř III., pocházející ze Sýrie.

Narodil se 17. prosince 1936 v Buenos Aires v piemontské rodině otci Mariovi, zaměstnanci železnic a matce Regině Siviore v domácnosti, kteří měli celkem pět dětí. Vystudoval střední chemicko-technologickou školu, ale potom zvolil kněžství a vstoupil do semináře ve Villa Devoto. 11. března 1958 vstoupil do noviciátu Tovaryšstva Ježíšova, vykonal humanistická studia v Chile a roku 1963 zpět v Buenos Aires dosáhl magisterského stupně ve filosofii na Filosofické fakultě koleje „San Jose“ v San Miguel.

Mezi lety 1964 a 1965 působil jako učitel literatury a psychologie v koleji Neposkvrněné ze Santa Fe a roku 1966 učil tytéž materie v koleji Salvátor v Buenos Aires. Od roku 1967 do roku 1970 studoval teologii na Teologické fakultě v koleji „San Jose“ v San Miguel, kterou úspěšně absolvoval. 13. prosince 1969 byl vysvěcen na kněze. V letech 1970-71 vykonal tzv. třetí probaci (závěrečnou etapu jezuitské formace) v Alcalá de Henares (Španělsko) a 22. dubna 1973 složil definitivní řeholní sliby. Byl novicmistrem ve Villa Barilari, San Miguel (1972-1973), vyučoval na Teologické fakultě, byl konzultorem provincie a rektorem koleje. 31. července 1973 byl na šest let jmenován provin-

ciálem Argentinské jezuitské provincie. Mezi lety 1980 a 1986 byl rektorem koleje a Filosofické a Teologické fakulty tamtéž a zároveň farářem ve farnosti sv. Josefa v diecézi San Miguel. V březnu 1986 odešel do Německa, kde dokončil doktorská studia, a představení jej určili do koleje Salvátor, odkud přešel do jezuitského kostela v městě Cordoba jako zpovědník a spirituál.

20. května 1992 jej Jan Pavel II. jmenoval titulárním biskupem v Auca a pomocným biskupem v Buenos Aires. 27. června téhož roku přijal v katedrále v Buenos Aires biskupské svěcení z rukou kardinála Antonia Quarracino, apoštolského nuncia, mons. Baldo Calabreseho, a biskupa z Mercedes-Luján, mons. Emilia Ogñénovich.

3. června 1997 byl jmenován arcibiskupem koadjutorem v Buenos Aires a 28. února 1998 po smrti kardinála Quarracino se stává arcibiskupem hlavního města a tak také primasem Argentiny. Od 6. listopadu téhož roku je také ordinářem pro věřící východního ritu, kteří nemají vlastního ordináře.

Jan Pavel II. jej jmenoval kardinálem na konzistoři 21. února 2001 s titulárním kostelem sv. Roberta Bellarina.

Jako kardinál byl generálním relátorem 10. generálního zasedání biskupského synodu v říjnu 2001. Účastnil se konkláve 18. a 19. dubna 2005. Byl také členem posynodální rady XI. Generálního shromáždění biskupské synody ve dnech 2.-23. října 2005. Působil ve vatikánských Kongregacích pro bohoslužbu, klérus a instituty zasvěceného života; dále Papežské radě pro rodinu, Papežské komisi pro Latinskou Ameriku.

V církvi v Argentině byl velkým kancléřem Katolické argentinské univerzity, předsedou biskupské komise pro Papežskou univerzitu v Argentině; moderátorem národního církevního soudu druhé instance a moderátorem interdiecézního

soudu v Buenos Aires. Od listopadu 2005 do listopadu 2011 byl předsedou biskupské konference Argentiny.

Je autorem následujících knih:

Meditaciones para religiosos - 1982
Reflexiones sobre la vida apostólica - 1986
Reflexiones de esperanza - 1992
Diálogos entré Juan Pablo y Fidel Castro - 1998
Educar: exigencia y pasión - 2003
Ponerse la patria al hombro - 2004
La nación por construir - 2005
Corrupción y peccado - 2006
Sobre la acusación de si mismo - 2006
El verdadero poder es el servicio - 2007

Nový papež si vybral jméno patrona Itálie sv. Františka z Assisi

Svatopetrské náměstí a ulici Via della Conciliazione v Římě zaplavilo 17. března 2013 kolem poledne nejméně 150 tisíc lidí, kteří přišli na první nedělní setkání s papežem Františkem, který mimo jiné řekl:

„Srdečně zdravím všechny poutníky. Děkuji za vaše přijetí a vaše modlitby. Modlete se za mne, prosím vás o to. Znovu objímám věřící Říma a vůbec všechny, kteří přicházejí z různých koutů Itálie a světa, jakož i všechny, kdo jsou s námi spojeni prostřednictvím komunikačních médií. Vybral jsem si jméno patrona Itálie, svatého Františka z Assisi, což posiluje moje duchovní pouto s touto zemí, odkud – jak víte – pochází moje rodina. Ježíš nás však povolal, abychom byli členy nové rodiny: jeho církve, a v této rodině Boží abychom kráčeli cestou evangelia. Kéž vám Pán žehná a Matka Boží vás ochraňuje. Nezapomeňte, že Pán v odpouštění nikdy neochabuje! To my přestáváme prosit o odpouštění.“

Podle zprav. Rádía Vatikán

Erb papeže Františka

Svatý otec František rozhodl, že si po vzoru svých předchůdců ponechá své biskupské motto *Miserando atque eligendo*. Stejně tak si po volbě na Petrův stolec zachoval svůj biskupský znak, upravený do aktualizované podoby.

Na modrém erbu je jezuitský znak, tedy Ježíšův monogram IHS v červeném provedení na paprscité svatozáři. Pojí se k osobní situaci Svatého otce jako člena Tovaryšstva Ježíšova. Ježíšovo jméno je však platné pro všechny. Pod tímto symbolem je nalevo osmicípá hvězda jako připomínka Panny Marie, která odkazuje na silnou papežovu mariánskou úctu, počet jejích špiček značí osm blahoslavenství. Napravo je další symbol, vypadající jako hrozen vína. Je to však květ nardu, připomínka sv. Josefa podle hispánské ikonografické tradice. Heslo *miserando atque eligendo* vepsané do bílé kartuše s červeným lemováním pochází z homilie sv. Bedy Ctihodného. Vztahuje se k povolání sv. Matouše. Ježíš vidí celníka, je k němu milosrdný, volí si ho a vyzývá jej, aby ho následoval. *Miserando atque eligendo* tedy znamená: Pohlédl na něj s milosrdenstvím a vyvolil si jej. Tato slova mají význam pro Bergoglioovo osobní povolání. Erbu vévodí symboly papežského úřadu – biskupská mitra a Petrovy klíče stejně jako u předchozího papeže.

Úryvek ze zmíněné 21. homilie sv. Bedy Ctihodného, která je oslavou Božího milosrdenství, obsahuje denní modlitba církve o svátku sv. Matouše. Právě 21. září 1953 – ve věku 17 let – mladý Jorge Bergoglio výjimečně silně zakusil Boží přítomnost ve svém životě a povolání k řeholnímu životu. Po nástupu na biskupský stolec si Bedův výrok *miserando atque eligendo* vybral jako své heslo, které nyní jako papež potvrzuje.

Podle zpráv Rádia Vatikán

Modlitba za papeže

Bože, milosrdný Otče,
děkujeme ti
za našeho papeže Františka,
který je tvým darem celé církvi
a každému z nás.
Chraň ho a žehnej mu.
Dej, ať s tvou milostí
usiluje ze všech sil o to,
co se tobě líbí a
co je k prospěchu Božího lidu
a celého světa.

Amen.

Kancionál č. 49

LITURGICKÁ ČTENÍ

2. neděle velikonoční - 7. dubna 2013

1. ČTENÍ - Sk 5, 12-16

Čtení ze Skutků apoštolů.

Apoštolové konali mnoho znamení a zázraků v lidu. Všichni se jednomyslně shromažďovali v Šalomounově podloubí. Z ostatních se k nim nikdo neodvažoval připojit, ale lidé o nich mluvili s velkou úctou. Stále rostl počet mužů i žen, kteří přijímali víru v Pána. Dokonce i na ulici vynášeli nemocné a kladli je na lehátka a na nosítka, aby, až půjde Petr okolo, alespoň jeho stín padl na někoho z nich. Také z okolních měst se sbíhalo do Jeruzaléma mnoho lidí a přinášeli nemocné i trápené nečistými duchy: a ti všichni byli uzdravováni.

2. ČTENÍ - Zj 1, 9-11a. 12-13. 17-19

Čtení z knihy Zjevení svatého Jana.

Já, Jan, váš bratr, účastník vašich soužení, Království i trpělivosti v Ježíši, dostal jsem se pro hlásání Božího slova a pro svědectví o Ježíšovi na ostrov, který se jmenuje Patmos. A jednou v den Páně jsem upadl do vytržení a uslyšel jsem za sebou mocný hlas jako zvuk polnice: „Své zjevení napiš do knihy a pošli sedmi církevním obcím.“ Obrátil jsem se, abych se podíval po tom hlase, který ke mně mluvil. A když jsem se obrátil, uviděl jsem sedm zlatých svícňů a uprostřed těch svícňů postavu podobnou Synu člověka, oblečenou do řízy a přepásanou na prsou zlatým pásem. Když jsem ho uviděl, padl jsem mu k nohám jako mrtvý. On na mě položil pravici a řekl: „Nic se neboj! Já jsem První i Poslední, Živý. Byl jsem mrtev, a hle - jsem živ na věky věků a mám klíče od smrti a podsvětí. Napiš tedy své vidění: nyní jsi i to, které přijde později.“

EVANGELIUM - Jan 20, 19-31

Slova svatého evangelia podle Jana.

Navečer prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpustěny, komu je neodpustíte, tomu odpustěny nejsou.“ Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blížec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ On jim však odpověděl: „Dokud neuvidím na jeho rukou jizvy po hřebech a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili.“ Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

3. neděle velikonoční - 14. dubna 2013

1. ČTENÍ - Sk 5, 27b-32. 40b-41

Čtení ze skutků apoštolů.

Velebně začal apoštolů vyslyšet: „Přísně jsme vám přece zakázali, že v tom jménu už nesmíte učit. Přesto však Jeruzalém je plný toho vašeho učení a chcete na nás přivolat pomstu za krev onoho člověka.“ Ale Petr a ostatní apoštolové na to řekli: „Více je třeba poslouchat Boha, než lidi. Bůh našich otců vzkřísil Ježíše, když vy jste ho pověsili na dřevo a zabili. Ale Bůh ho povýšil po své pravici jako vůdce a spasitele, aby Izraeli dopřál obrácení a odpuštění hříchů. A my jsme svědky těchto událostí, stejně i Duch svatý, kterého Bůh dal těm, kdo ho poslouchají.“ Dali pak apoštolů zbičovat a zakázali jim mluvit ve jménu Ježíšově. Pak je propustili. A oni odcházeli z velerady s radostí, že směli pro to jméno trpět příkoří.

2. ČTENÍ - Zj 5, 11-14

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, měl jsem vidění a uslyšel jsem hlas velkého množství andělů shromážděných kolem trůnu, bytostí a starců - bylo jich na milióny a stamilióny - a volali silným hlasem: „Beránek, který byl zabit, si zaslouží, aby přijal moc, bohatství, moudrost a sílu, čest, slávu i chválu!“ A všechno tvorstvo na nebi, na zemi, v podsvětí i na moři, a vše, co je v nich, jsem slyšel volat: „Tomu, který sedí na trůně, i Beránkovi přísluší chvála, čest, sláva i moc na věčné věky!“ Tu ony čtyři bytosti přidaly: „Amen!“ a starci padli na tvář a poklonili se.

EVANGELIUM - Jan 21, 1-19

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš se znovu zjevil svým učedníkům, a to u Tiberiadského moře. Zjevil se takto: Byli pohromadě Šimon Petr, Tomáš zvaný Blížec, Natanael z galilejské Kány, synové Zebedeovi a ještě jiní dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim řekl: „Půjdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „J my půjdeme s tebou.“ Vyšli tedy a vstoupili na loď, ale tu noc nic nechytili. Když už nastávalo ráno, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on. Ježíš se jich zeptal: „Dítky, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli mu: „Nemáme.“ On jim řekl: „Hod'te síť na pravou stranu lodi, a najdete.“ Hodili ji tedy, a nemohli ji už ani utáhnout pro množství ryb. Tu onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „Pán je to!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil přes sebe svrchní šaty - byl totiž oblečen jen nalahko - a skočil do moře. Ostatní učedníci dojeli s lodí - nebyli od země daleko, jen tak asi dvě stě loket, a táhli síť s rybami. Když vystoupili na zem, viděli tam žhavé uhlí a na něm položenou rybu a vedle chléb. Ježíš jim řekl: „Přineste několik ryb, které jste právě chytili.“ Šimon Petr vystoupil a táhl na zem síť plnou velkých ryb, bylo jich stořícipadesát. A přesto, že jich bylo tolik, síť se neprotřhla. Ježíš je vyzval: „Pojd'te sníst!“ Nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi?“ Věděli, že je to Pán. Ježíš přistoupil, vzal chléb a dal jim, stejně i rybu. To bylo už potřetí, co se Ježíš zjevil učedníkům po svém zmrtvýchvstání. Když posnádali, zeptal se Ježíš Šimona Petra: „Šimone, synu Janův, miluješ mě více než tito?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé beránky.“ Podruhé se ho zeptal: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce.“ Zeptal se ho potřetí: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Petr se zarmoutil, že se ho potřetí zeptal: „Miluješ mě?“, a odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno - ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce. Amen, amen, pravím ti: Dokud jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, vztáhneš ruce, a jiný tě přepásá a povede, kam nechceš.“ To řekl, aby naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech ho vyzval: „Následuj mě!“

4. neděle velikonoční - 21. dubna 2013

1.ČTENÍ - Sk 13, 14.43-52

Čtení ze Skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš šli z Perge a dostali se do Antiochie v Pisídii. Tam šli v sobotu do synagógy a posadili se. Přišlo za nimi hodně židů a pohanů, kteří ctili Boha. Pavel a Barnabáš s nimi rozmlouvali a povzbuzovali je, aby zůstali věrni Boží milosti. Následující sobotu se sešlo takřka celé město, aby si poslechlo Boží slovo. Když však židé viděli takové množství, naplnilo je to žárlivostí, odporovali Pavlovi, když mluvil, a vedli rouhavé řeči. Tu Pavel i Barnabáš jim řekli otevřeně: „Vám nejprve se mělo hlásat Boží slovo. Ale proto, že ho od sebe odmítáte a nepokládáte se za hodné věčného života, obracíme se k pohanům. Neboť tak nám to nařídil Pán: Určil jsem tě za světlo pohanům, abys byl spásou až na konec země.“ Když to uslyšeli pohané, radovali se a velebili slovo Páně. A přijali víru všichni, kdo byli určeni k věčnému životu. Tak se slovo Páně šířilo po celé té krajině. Židé však poštváli zbožné ženy z vyšších vrstev a přední muže města, vyvolali proti Pavlovi a Barnabášovi pronásledování a vyhnali je ze svého území. Oni si na svědectví proti nim setřásli prach z nohou a odešli do Ikónia. Učedníci však byli plni radosti a Ducha svatého.

2.ČTENÍ - Zj 7, 9.14b-17

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, viděl jsem veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, oděni bílým rouchem, s palmami v rukou. A jeden ze starců mi řekl: „To jsou ti, kdo přicházejí z velikého soužení; roucho si do běla vyprali v Beránkově krvi. Proto jsou před Božím trůnem a ve dne v noci mu slouží v jeho chrámě. A ten, který sedí na trůně, se k nim sníží a bude s nimi bydlet. Už nikdy nebudou mít hlad ani žízeň, nebude už do nich pražit slunce ani jakýkoli jiný žár, protože Beránek, který je uprostřed před trůnem, bude je pást a vodit k pramenům živé vody. Bůh sám jim setře každou slzu z očí.“

EVANGELIUM - Jan 10, 27-30

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl: „Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou za mnou. Já jim dávám věčný život. Nezhynou navěky a nikdo mi je nevyrvé z rukou. Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni a z Otcových rukou je nemůže vyrvat nikdo. Já a Otec jedno jsme.“

5. neděle velikonoční - 28. dubna 2013

1.ČTENÍ - Sk 14, 21b-27

Čtení ze skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš se vrátili do Lystry, Ikónia a do Antiochie. Utrvzovali tam učedníky a povzbuzovali je, aby byli ve víře vytrvalí, protože do Božího království vejde jen tehdy, když hodně vytrpíme. V jednotlivých církevních obcích jim po modlitbě a postu ustanovili starší a poručili je Pánu, v kterého uvěřili. Potom prošli Pisídií do Pamfýlie a hlásali slovo Páně v Perge. Pak odešli do Atálie. Odtamtud odpluli lodí do Antiochie, kde byli kdysi doporučení milosti Boží k dílu, které teď ukončili. Když tam přišli, svolali církevní obec a vypravovali, co všechno Bůh s nimi vykonal a jak otevřel bránu k víře pohanům.

2.ČTENÍ - Zj 21, 1-5a

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, spatřil jsem nová nebesa a novou zemi - dřívější nebesa a dřívější země zmizely, ani moře už není. A uviděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha, bylo vystrojeno jako nevěsta okrášlená pro svého ženicha. A uslyšel jsem od trůnu mohutný hlas: „Hle - Boží stan mezi lidmi! Bůh bude s nimi přebývat, oni budou jeho lidem, a on - Bůh s nimi - bude jejich Bohem. On jim setře

každou slzu z očí, nebude už smrti ani zármutku, nářku ani bolesti už nebude, protože starý svět pominul.“ A ten, který seděl na trůně, řekl: „Hle - všechno tvořím nové!“

EVANGELIUM - Jan 13, 31-33a. 34-35

Slova svatého evangelia podle Jana.

Když Jidáš odešel, Ježíš řekl: „Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě, a hned ho oslaví. Dítky, jen krátký čas jsem s vámi. Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem.“

6. neděle velikonoční - 5. května 2013

1.ČTENÍ - Sk 15,1-2.22-29

Čtení ze Skutků apoštolů.

Někteří lidé přišli z Judska do Antiochie a poučovali bratry: „Nedávejte-li se podle mojžišského zvyku obřezat, nemůžete dojít spásy.“ Pavel a Barnabáš se však s nimi dostali do hádky a úporně se s nimi o to přeli. Bylo proto rozhodnuto, aby se kvůli této sporné otázce Pavel, Barnabáš a někteří z nich odebrali k apoštolům a starším do Jeruzaléma. Tehdy se apoštolové a starší spolu s celou církevní obcí rozhodli, že ze svého středu vyberou několik mužů a pošlou je s Pavlem a Barnabášem do Antiochie, totiž Judu, kterému říkali Barsabáš, a Silu – vedoucí muže mezi bratry. A po nich poslali toto psaní: „Apoštolové a starší posílají bratrský pozdrav bratrům v Antiochii, Sýrii a Kilíkii, obráceným z pohanství. Dověděli jsme se, že vás někteří lidé z našeho středu znepokojili a popletli svými řečmi, ačkoli k tomu nedostali od nás žádné pověření. My jsme se tedy jednomyslně rozhodli, že vybereme některé muže a pošleme je k vám zároveň s naším drahým Barnabášem a Pavlem, lidmi, kteří nasadili svůj život pro našeho Pána Ježíše Krista. A tak jsme vypravili Judu a Silu, aby vám to vyložili ještě ústně. Rozhodl totiž Duch svatý i my, že vám nemá být ukládáno žádné další břemeno kromě těchto nutných věcí: vyvarovat se toho, co bylo obětováno modlám, krve, masa z udušených zvířat a smilstva. Budete-li se těchto věcí chránit, jednáte správně. Buďte zdraví.“

2.ČTENÍ - Zj 21,10-14.22-23

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Anděl mě přenesl v duchu na velkou a vysokou horu a ukázal mi Svaté město, Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha a září Boží vznešeností. Jiskřilo jako nejvzácnější kámen, jako křišťálově průhledný jaspis. Mělo silné a vysoké hradby s dvanácti branami, na nich dvanáct andělů a jména nadepsaná na nich jsou jména dvanácti izraelských kmenů. Tři brány ležely k východu, tři brány k severu, tři brány k jihu a tři brány k západu. Městské hradby mají jako základ dvanáct kamenů a na nich dvanáct jmen dvanácti Beránkových apoštolů. Chrám jsem v něm však nespatriil, neboť Pán Bůh vševládny a Beránek - to je jeho chrám. A toto město nemá zapotřebí ani slunečního, ani měsíčního světla, protože ho ozařuje Boží velebnost. Jeho světlem je Beránek.

EVANGELIUM - Jan 14,23-29

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat, a přijde k němu a učiníme si u něho příbytek. Kdo mě nemiluje, nezachovává moje slova. A přece slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal. To jsem k vám mluvil, dokud ještě zůstávám u vás. Ale Přímluvce Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl já. Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne ten, který dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí. Slyšeli jste, že jsem vám řekl: 'Odcházím' a 'zase k vám přijdu'. Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otci, neboť Otec je větší než já. Řekl jsem vám to už teď, dříve než se to stane, abyste uvěřili, až se to stane.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31. března 2013

Politické události

Zeman se ujal úřadu prezidenta. V projevu vyzval ke stabilizaci politiky a opřel se i do médií

Nově zvolený prezident Miloš Zeman složil v pátek 8. března 2013 na společné schůzi obou komor parlamentu slavnostní slib, a ujal se tak svého úřadu. V projevu představil tři hlavní body, kterým by se chtěl jako nová hlava státu věnovat. Inaugurační program sledovaly stovky lidí na velkoplošných obrazovkách před hradní bránou i na třetím nádvoří Pražského hradu. První přímo zvolený prezident dorazil s chotí Ivanou a dcerou Kateřinou okolo deváté hodiny na Hradčanské náměstí. Krátce se pozdravil s příznivci a zamířil za dohledu ochranky do prezidentského sídla. Zeman, který ve volbě porazil Karla Schwarzenberga, se poté účastnil hodinové společné schůze Poslanecké sněmovny a Senátu. Mezi téměř šesti sty pozvanými nechyběli členové vlády, hlavní představitelé justice, církve i vzácní hosté. Do Vladislavského sálu dorazili manželé Klausovi, Dagmar Havlová nebo také zpěvačka Lucie Bílá. Miloš Zeman na začátku schůze složil inaugurační přísahu, kterou stvrdil svým podpisem a podáním ruky předsedovi Senátu Milanu Štěchovi. Slib ale nečekaně musel podepsat ještě jednou odpoledne. Obsahoval totiž tiskovou chybu. V projevu se věnoval třem bodům, které označil za hlavní úkoly svého začínajícího funkčního období. Zeman zdůraznil nutnost stabilizace české politické scény. Role soudce preziden-

tovi nepřísluší, řekl s tím, že se pokusi být prostředníkem a moderátorem, který bude vytvářet neutrální pole pro diskusi. V dalších bodech vyjádřil podporu tzv. ostrovům pozitivní deviace, tedy osobnostem, které označil za sůl a živnou půdu země. Naproti tomu vyhlásil otevřený boj „kmotrovským mafiím“, neonacistům a také některým českým médiím, která označil za manipulátory veřejného mínění. „Nabízím (...) přátelskou ruku ke spolupráci bez rozdílu politické příslušnosti všem těm, kdo tyto tři úkoly považují za důležité a kdo jsou ochotni přispět k jejich naplnění“, dodal na závěr své řeči, kterou zakončil modlitbou. Po schůzi se prezident zúčastnil slavnostní vojenské přehlídky na třetím nádvoří Pražského hradu. Poprvé také promluvil k občanům, kterým poděkoval za účast a požádal je, aby se k němu připojili při uctění památky Tomáše Garrigua Masaryka na Hradčanském náměstí. Společně se svojí rodinou navštívil svatovítský chrám, kde se poklonil ostatkům svatého Václava. Poté už se vydal na náměstí a společně s manželkou položil věnec k soše prvního československého prezidenta. „Děkuji jak těm, kdo mě volili, tak těm, kdo volili mého protikandidáta. Protože právě to je demokracie“, pronesl k davu shromážděnému na Hradčanském náměstí a znovu zdůraznil, že se dobrovolně vzdává práva na udělování amnestie. „Přál bych si, aby byla změněna ústava takovým způsobem, aby jakýkoli můj nástupce nemohl institutu amnestie

nebo milosti jakýmkoliv způsobem zneužít.“ Slavnostní inauguraci zakončil oběd s vybranými hosty ve Španělském sále Pražského hradu.

Žaloba na prezidenta

Senátem prošla,

Václav Klaus čelí

obvinění z velezrady

Senátoři v pondělí 4. března na neveřejném jednání schválili žalobu z velezrady na odcházejícího prezidenta Václava Klause. Té se měl dopustit vyhlášením amnestie na začátku letošního roku, oddalováním podpisu smluv týkajících se Evropské unie, odmítáním navrhovat nové ústavní soudce a tím, že nejmenoval soudcem jednoho z čekatelů, byť mu to nařídil soud. Pro návrh zvedlo ruku 38 senátorů převážně z opoziční ČSSD. Proti bylo 30 senátorů a zbylých 13 se schůze neúčastnilo. Velezrada, která je jediný trestný čin, za nějž lze hlavu státu stíhat, je v zákoně o Ústavním soudu definována jako „jednání prezidenta republiky směřující proti svrchovanosti a celistvosti republiky, jakož i proti jejímu demokratickému řádu.“ „Senát splnil povinnost chránit ústavnost v České republice“, komentoval výsledek hlasování senátor Jiří Dienstbier (ČSSD), který byl zároveň jedním z iniciátorů žaloby. Rozhodnutí horní komory parlamentu přivítal i jeho stranický předseda Bohuslav Sobotka, který je na svém profilu na sociální síti Facebook označil za „správné a odvážné“. Podle něj tak Senát naplnil smysl svojí existence jako ústavní pojistky. Naopak premiér Petr Nečas (ODS), který amnestii podepsal, podání žaloby na prezidenta v rozhovoru pro Českou televizi zkritizoval: „Je to útok na celou pověst naší země v zahraničí a je motivován především osobní nesnášenlivostí.“

„Předseda TOP 09 Karel Schwarzenberg žalobu nepovažuje za moudrou. „Je to taková demonstrace, protože jedna strana má většinu v Senátu,“ řekl. Schwarzenbergův kolega z TOP 09 a ministr financí Miroslav Kalousek podle vyjádření pro Týden.cz za žalobou vidí „osobní mindráky a iracionální nenávisť“. Deset milionů lidí se teď podle něj „bude muset stydět pro pochybné ego a nulový rozhled 38 senátorů.“ Zažalování Klause přitom v petici požadovaly desítky tisíc lidí i iniciativa známého bojovníka proti korupci Karla Janečka. Prezident Václav Klaus, kterému končilo funkční období 7. března, se ke schválení žaloby vyjádřil v úterý 5. března na tiskové konferenci, která se konala k uvedení jeho nové knihy: „Jsem plně přesvědčen o tom, že o mé skutečné činy, přechyby, nebo nedobré činy v této žalobě Senátu opravdu nejde. A dokonce mám podezření, a to je skoro nejsmutnější, že to ti senátoři dobře vědí.“ Jeho nástupce Miloš Zeman nazval žalobu hysterickou reakcí a prohlásil, že by se jako realista spíše pokoušel zrušit článek 2 Klausovy amnestie, který zastavuje dlouhá trestní stíhání. Žalobu Ústavní soud obdržel v úterý 5. března a poprvé o ní jednal 12. března. Nyní řeší, zda lze vůbec prezidenta i po vypršení funkčního období soudit. Pokud by Ústavní soud Václava Klause uznal vinným, přišel by o prezidentský důchod, finanční náhrady a ztratil by právo znovu kandidovat na hlavu státu.

ČSSD na sjezdu obměnila vedení, Zeman jí nabídl přátelství

Bohuslav Sobotka uhájil v pátek 13. března na sjezdu sociální demokracie v Ostravě pozici předsedy strany. Funkci

prvního místopředsedy si udržel Michal Hašek a řadovými místopředsedy byli zvoleni Lubomír Zorálek, Martin Starzec, Zdeněk Škromach a nově Milan Chovanec a Alena Gajdušková. Delegáti naopak do vedení nepustili dosavadního místopředsedu a prezidentského kandidáta z lednové volby Jiřího Dienstbiera. Dienstbier, který je nejpopulárnějším politikem v zemi, vidí za svojí porážkou kritický postoj vůči současnému prezidentovi Miloši Zemanovi před druhým kolem prezidentské volby. Rozhodnutím delegátů byl zklamán i stranický šéf Sobotka. „Já to osobně vidím jako porážku,“ řekl po volbě České televizi. Sjezd kromě výběru nového vedení představil program, kterým chce strana oslovit voliče. Plánuje, že zruší rovnou daň i druhý pilíř důchodové reformy. Minimální mzda by se pak do roku 2018 měla zvýšit na 12 tisíc korun měsíčně. Z poplatků u lékaře chce ČSSD zachovat jenom poplatek za pobyt v nemocnici a omezit ho na první měsíc hospitalizace. V boji proti korupci má pomoci povinnost podat majetkové přiznání po nabytí velkého majetku. Strana doufá, že jí nový program pomůže vyhrát volby do Poslanecké sněmovny v příštím roce, kterých je favoritem. Právě případné vítězství sociální demokracie v parlamentních volbách bylo velkým tématem projevů obou hlavních hostů sjezdu. Prezident Miloš Zeman ČSSD vyzval, aby se nebála vládnout sama. „Pak ponesete veškerou tíhu odpovědnosti, ale nestane se vám, že vaše úspěchy si bude přisvojovat někdo jiný,“ prohlásil v pátek před delegáty a dodal, že si jako občan vítězství sociální demokracie ve volbách přeje. Vyvrátil také spekulace, že při-

jel stranu rozložit. „Proč bych rozkládal sociální demokracii? Dovedete si mě představit, že budu podporovat Nečasovu vládu, nebo Schwarzenbergovu vládu?“ Namítl a za svá slova sklídl od delegátů potlesk ve stoje. Zeman se přitom s ČSSD rozešel ve zlém po prezidentské volbě v roce 2003, kdy současná hlava státu nepostoupila ani z prvního kola, protože pro ni nehlasovali všichni sociálnědemokratičtí poslanci. Hlas mu tehdy nedal ani znovuzvolený předseda strany Sobotka. Delegáti tleskali i slovenskému premiérovi Robertu Ficovi (Smer-SD). Ten ve svém projevu vyzdvihoval efektivnost jednobarevné vlády: „Umíte rozhodně a rychle přijímat rozhodnutí. To je velmi dobré, protože rozhodujete jen v kruhu svých nejbližších spolupracovníků.“ Sociální demokracie, jež dlouhodobě vévodí předvolebním průzkumům, by Ficův úspěch s jednobarevnou vládou na Slovensku ráda zapakovala. Bohuslav Sobotka proto oznámil, že chce před volbami přizvat na podporu ČSSD odborníky a nezávislé osobnosti.

Píček je novým ministrem obrany, vicepremiérka Karolína Peake nesouhlasí

Prezident Miloš Zeman jmenoval 19. března nového ministra obrany, nestraníka Vlastimila Píčka, který doposud působil jako první náměstek na ministerstvu. „V jeho osobě přichází na pozici ministra obrany renomovaný odborník,“ uvedl na tiskové konferenci premiér Petr Nečas, který ho do funkce navrhl. Po odstoupení Alexandra Vondry (ODS) byla v prosinci minulého roku do této pozice jmenována Karolína Peake. Ta den po svém nástupu provedla razantní personální změny, kdy mimo jiné odvolala i Píčka. Nečas ji pak

po osmi dnech ve funkci odvolal. Peake následně chtěla se svojí stranou LIDEM odejít k 10. lednu z vlády, čímž by ohrozila vládní koalici. Později toto rozhodnutí vzala zpět a po dohodě s koaličními partnery ve vládě zůstala. Od té doby fakticky řídil ministerstvo obrany Píček, ačkoliv oficiálně ho vedl Petr Nečas. „Uplynulé tři měsíce dokázaly, že je schopen plnohodnotně zastupovat resort doma i v zahraničí,“ tvrdí Nečas. Peake se jmenováním Píčka ministrem nesouhlasí. Podle ní porušil premiér slib, který sám stanovil – jako nového ministra měl vybrat nezávislého odborníka, se kterým budou souhlasit všichni tři koaliční partneři. Peake upozorňuje nejen na to, že je Píček voják, ale i na jeho protichůdné názory v kauze CASA nebo na jeho předlistopadové členství v KSČ: „Oslavil sepsání Charty 77 vstupem do KSČ.“ „Byl jsem prostý člen, ukončil jsem členství v roce 1990. Tato minulost mi nikdy v mé práci nepřekážela. Byla jiná doba,“ vyjádřil se ministr. Píčkův hlavní úkol po jmenování do funkce ministra obrany bude vyjednávání se Švédskem o budoucnosti stíhaček Gripen, kterým ho pověřil premiér. Podle oficiálního serveru ministerstva obrany Army.cz by se chtěl Píček věnovat i optimalizaci a restrukturalizaci ministerstva, jeho civilní i vojenské části, a zabezpečení kvalitní účasti v zahraničních misích. Zároveň by chtěl vládě předložit balíček branných zákonů, který mimo jiné obsahuje i změnu zákona o vojácích z povolání.

Zeman varoval své apoštoly a nového šefa SPOZ Štengla před vstupem do vlády

Nestaňte se politickým plevelem, znělo hlavní poselství projevu prezidenta a čestného

předsedy Strany práv občanů – Zemanovců (SPOZ) Miloše Zemana na IV. sjezdu partaje, který se uskutečnil v hotelu na okraji Prahy. Zeman varoval před osudem lidovců, zelených či Věcí veřejných a vyzval bývalé spolustraníky k poctivé práci. Novým předsedou SPOZ se stal dosavadní první místopředseda Zdeněk Štengl. Více než dvě stě delegátů sjezdu se kromě bohatých švédských stolů těšilo i na projev Miloše Zemana. Ten trval více než dvacet minut a Zeman v něm poděkoval za úspěšnou prezidentskou kampaň a upozornil, že být „prezidentskou stranou“ automaticky neznamená úspěch. „Václav Havel podpořil Stranu zelených a ona dostala necelá 3 % v posledních parlamentních volbách,“ využil paralelu s bývalým prezidentem. Současný prezident si přeje menšinovou vládu sociální demokracie a účast poslanců SPOZ v odborných výborech. „Nový klub poslanců Strany práv občanů bude stát před velkým pokušením. Prosím vás pěkně, vzpomeňte si na Stranu zelených. Měla šest poslanců, čtyři ministry, všichni vyhořeli jako papír. Strana zelených se pak nedostala ani do parlamentu,“ řekl Zeman a přidal přírodopisný přírůbek – „Strom roste pomalu, jenom plevel roste rychle. Připravujte se na převzetí ministerstev v roce 2018.“ Kult otce-zakladatele je ve straně velmi silný. „Jsme pouhými apoštoly, kteří ponesou myšlenky našeho prezidenta,“ řekl nový předseda Štengl v děkovném projevu po svém zvolení. „Pokud budeme dodržovat principy a vize Miloše Zemana a nebudeme vymýšlet nesmysly, tak se Miloš Zeman s SPOZ určitě nerozejde,“ dodal Štengl v rozhovoru pro studentské noviny Carolina, a ne-

obává se tak rozkmitření, jako tomu bylo v případě Zemana a sociálních demokratů. Mandát dostal Štengl od delegátů SPOZ velmi silný, byl jediným kandidátem a získal přes 75 % hlasů. Povýšil tak z pozice prvního místopředsedy, kde ho nahradil Martin Nejedlý. Dosavadní předseda strany Vratislav Mynář, nově prezidentův kancléř, se funkce vzdal. „Co jsme dokázali, je úspěch nás všech. Doufám, že jsem vám byl dobrým předsedou,“ rozloučil se Mynář. Strana práv občanů vznikla na podzim roku 2009 na popud občanského sdružení Přátelé Miloše Zemana, přídomek Zemanovci má v názvu od ustavujícího sjezdu v březnu 2010. Prosazuje přímou volbu starostů, hejtmánů či primátorů a preferenci investic před spotřebou. Ve volbách v roce 2010 získala 4,33 % hlasů, do Sněmovny se nedostala, ale citelně oslabilila vítěznou sociální demokracii. Zeman rezignoval na post předsedy a Mynář dovedl stranu k úspěchu v krajských volbách vloni na podzim. SPOZ je nyní členem koalice ve dvou krajích – v Pardubickém vládně se sociální demokracií a Koalicí pro Pardubický kraj; ve Zlínském tvoří koalici s ČSSD a komunisty.

Česká domácnost se zmenšuje, přibývá jednotlivců i neúplných rodin

Typická česká domácnost už není, co bývala. Zatímco v roce 1961 ji tvořili průměrně tři lidé, o padesát let později klesl průměr na 2,3. Z údajů Českého statistického úřadu, zveřejněných na tiskové konferenci ve čtvrtek 7. března, vyplývá, že je to především kvůli rostoucímu počtu lidí, kteří bydlí sami. Od roku 1961 se počet jednotlivců ztrojnásobil, a ti tak dnes tvoří třetinu všech

domácností. V menší míře stoupá také množství neúplných rodin. Z těchto důvodů roste celkový počet českých domácností, za posledních padesát let se zvýšil více než o 1,3 milionu na 4,38 milionu. Od roku 1990 klesá počet úplných rodin, přesto stále 78 % dětí vyrůstá v úplné rodině. Ne vždy jsou však jejich rodiče manželé. Takzvaných faktických manželství, kdy spolu partneři žijí bez oddacího listu, jsou svobodní, rozvedení nebo v manželství s někým jiným, je u nás přes 238 tisíc, pětikrát více než v roce 1961. Klasická manželství sice stále vedou, jak ale shrnul Josef Škrabal, ředitel odboru statistiky obyvatelstva ČSÚ, předloni se u nás oddalo nejméně párů – 45 tisíc. Rozvedlo se 28 tisíc manželství, což je sice proti roku 2010 pokles téměř o tři tisíce, ve srovnání s rokem 1961 je to však dvojnásobně více. Podle statistiků tvoří úplné rodiny polovinu všech domácností. Nejvíce se jich nachází obecně v menších obcích, konkrétně na Vysočině, Plzeňsku, Svitavsku a na jižní Moravě. Nejméně naopak v městech nad sto tisíc obyvatel, ve čtyřech největších českých městech, na Olomoucku a v severozápadních Čechách. „Na hromádce“ žijí lidé převážně v Praze a v severozápadních a severních Čechách. Čtvrtinu všech úplných rodin tvoří domácnosti důchodců. Neúplných rodin je v České republice přes půl milionu, nejčastěji v čele s rozvedenou matkou, která se nachází v produktivním věku 35 až 44 let a její děti jsou na ní ještě ekonomicky závislé. Otců s dětmi je pouhých 19 %. Ačkoliv roste množství jednotlivců a nejvíce jich žije ve velkých městech (38 %), zdaleka se nejedná pouze o „singles“, jak by se mohlo na první po-

hled zdát. Ze čtvrtiny jde také o ovdovělé ženy. U mužů to ale skutečně jsou mladí a svobodní lidé ve věku 25 až 39 let, je jich více než čtvrtina. Škrabal upozorňuje i na další zajímavosti. „Partneři mají často stejné vzdělání. Šedesát procent žen vysokoškolaček si za partnera vybralo vysokoškolsky vzdělané muže. Podobné je to také u náboženské víry. Sedmdesát procent věřících mužů má věřící partnerku.“ I ateisté si podle Škrabala hledají partnery obdobně. „V pětasedmdesáti procentech vztahů je muž starší než jeho partnerka, nejčastěji o jeden až dva roky,“ doplňuje.

Ze Slovenska

Český a slovenský prezident si vyměnili nejvyšší státní vyznamenání

Předposlední den v úřadě prezidenta se Václav Klaus sešel se svým slovenským protějškem Ivanem Gašparovičem, aby si navzájem předali nejvyšší státní vyznamenání. Setkání se uskutečnilo ve středu 6. března v brněnské vile Tugendhat. Gašparovič obdržel z rukou Václava Klause nejvyšší české státní vyznamenání. Řád bílého lva se uděluje osobám, které se mimořádným způsobem zasloužily o Českou republiku. Naopak českému prezidentovi bylo uděleno vyznamenání určené cizincům za zásluhy o rozvoj vztahů se Slovenskem, tedy Řád bílého dvojkráze I. třídy. Václav Klaus získal vyznamenání jako uznání osobních zásluh o klidné rozdělení Československa a upevňování dobrých sousedských vztahů. O vyznamenání se hovořilo již týden před tím při Klausově návštěvě Bratislavy. Do slovenského hlavního města se přijel v prezidentské funkci oficiálně rozloučit. Výměna vyznamenání

měla údajně proběhnout již během této návštěvy, ale na žádost české strany se slavnostní akt konal až o týden později. Klaus přitom během návštěvy možnost předání vyznamenání odmítl. V reakci na otázku novináře tehdy podle ČTK uvedl: „My vnitřně s Gašparovičem cítíme, že bychom si možná takové vyznamenání zasloužili, ale nebudeme vám dělat nahrávku, abyste tuto věc zesměšňovali.“ Nejvyšší slovenské státní vyznamenání obdržel v roce 2003 na konci svého úřadu i bývalý prezident Václav Havel.

Ekonomika

Podíl v ČSA získají Korejci, vláda schválila prodej akcií

Vláda Petra Nečase rozhodla o prodeji menšinového podílu v Českých aeroliniích. Akcie v hodnotě 44 procent společnosti má získat jihokorejská firma Korean Air, která za něj nabídla 67,5 milionu korun. Strany mají smlouvu podepsat 9. dubna, do poloviny letošního roku dojde k převodu akcií. „Myslím, že jsme si nic lepšího nemohli přát,“ hodnotí chystaný prodej v rozhovoru pro Hospodářské noviny Marta Guthová z vedení Českého aeroholdingu. Zdůrazňuje, že se za poslední dva roky v Evropě žádná podobná transakce neuskutečnila. Advokát Michal Hrnčíř ale na serveru iDnes.cz upozorňuje, že se stát prodejem akcií připraví o možnost rozhodovat o zásadních krocích v ČSA. „Například o zvýšení či snížení základního kapitálu či změně stanov,“ uvádí Hrnčíř. Český aeroholding oběslal podle serveru iHNed.cz koncem loňského roku pět desítek leteckých společností s nabídkou na odkup akcií, pozitivní reakce se dočkal od dvou z nich. Vedle Korejců projevil zájem i katarský do-

pravce Qatar Airways, konkrétní nabídku ale nepodal. Hodnotu tuzemských aerolinek vyčíslila před časem společnost Ernst & Young na 148,5 milionu korun. Od roku 1992, kdy se někdejší Československé aerolinie staly akciovou společností, se o jejich privatizaci mluvilo několikrát. Část akcií původně vlastnila kromě státu i Evropská banka pro obnovu a rozvoj a Air France. Oba menšinové podíly později skoupila Konsolidační banka. Navzdory zájmu ze strany leteckých gigantů, jako Luft-hansa nebo British Airways, zablokovala česká vláda v roce 1999 vstup zahraničních investorů do společnosti na dva roky. Neúspěchem skončilo i výběrové řízení, které vyhlásila vláda Mirka Topolánka v roce 2009.

Nejbohatší lidé světa

Časopis Forbes zveřejnil nově žebříček nejbohatších lidí světa. První se umístil mexický telekomunikační magnát Carlos Slim Helú se svým majetkem odhadovaným na 73 mld. dolarů. Překvapení se konalo na místě třetím, kde stál Warren Buffett vystřídal zakladatel oděvního řetězce Inditex, Španěl Amancio Ortega. Česká republika má v žebříčku nově čtyři zástupce. K Petru Kellnerovi, Adreji Babišovi a Zdeňku Bakalovi se připojil zakladatel finanční skupiny KKCG Karel Komárek.

Kurzovní lístek

29. 3. 2013 (střed)

EUR, 1	25.735
Kanada, 1	19.748
USA, 1	20.072

Kultura

Dvacátý ročník Českého lva ovládl film *Ve stínu*

V sobotu 2. března se v pražském Velkém sále Lucerny i u televizních obrazovek shromáždili všichni ti, které zajímaly

výsledky soutěže Český lev. Vítězem večera se stalo drama Davida Ondříčka *Ve stínu*, které získalo celkem devět křišťálových sošek z jedenácti nominací. K vyrovnání rekordu prozatím neúspěšnějšího díla *Je třeba zabít Sekala* tak scházela jediná soška. Že bude jubilejní večer laděný velmi nostalgicky, bylo jasné už před přímým přenosem. Předávání cen totiž inzerovala upoutávka, ve které se moderátor pořadu Jan Budař převlékal do kostýmů reprezentujících význačné filmy uplynulého dvacetiletí. A odkazy na minulé ročníky se jako červená nit vinuly celým přenosem, který začal vzpomínáním na všechny, již si odnesli cenu za mimořádný přínos české kinematografii. Za rok 2012 ji získal architekt a výtvarník Karel Černý. Dvacet uplynulých let s sebou přineslo 543 natočených filmů a 316 rozdaných Českých lvů. V loňském roce vzniklo celkem 15 dokumentů a jednou tolik hraných filmů. Po rekapitulaci všech nominovaných byla vyhlášena první kategorie. Filmem s nejvyšší návštěvností, tedy divácky nejoblíbenějším, se stal snímek Marie Poledňákové *Líbáš jako ďábel*. Následně si cenu za nejlepší zvuk převzali Jakub Čech a Pavel Rejchleec za film *Ve stínu*. Další úspěchy toto dílo slavilo v kategoriích nejlepší výtvarné řešení (Jan Vlasák, Jarmila Dittrichová-Konečná, Lukáš Král), střih (Michal Lánský), hudba (Jan P. Muchow, Michal Novinski), kamera (Adam Sikora), scénář (Marek Epstein, David Ondříček, Misha Votruba) a režie (David Ondříček). Nikoho pak nemohlo překvapit, když zabodovalo i v kategoriích nejlepší mužský herecký výkon v hlavní roli a nejlepší film. Představitel „stínového“ kapitána Hakla, Ivan

Trojan, u mikrofonu přiznal, že si tohoto Lva váží snad nejvíce, protože poprvé získal sošku za roli ve filmu, který uspěl v hlavní kategorii. Šťastné okamžiky si prožil také Ondřej Vetchý. Ten nejprve přišel na pódium předávat jednu z cen. V krátkém rozhovoru s moderátorem řekl, že se při nominacích mezi ostatními herci stydí, protože jim dělá ostudu tím, že jako jediný ještě žádnou sošku nevlastní. Vzápětí byl vyhlášen nejlepším mužským hercem vedlejší role za film *Okresní přebor - Poslední zápas Pepika Hnátky*. „Ono to vypadá, jako kdyby to bylo nahrání, ale fakt to nebylo nahrání, že ne?!... Já jsem ty ostatní herce vždycky dehonestoval tím, že jsem Českého lva ještě neměl, tak bych chtěl poděkovat Akademii, že to zohlednila.“ Cenu za nejlepší ženský herecký výkon ve vedlejší roli si odnesla Klára Melišková za film *Čtyři slunce*. Když se o několik okamžiků později objevila znovu na pódiu, kde měla společně s Janou Plodkovou, jež měla nominaci ve stejné kategorii, předávat cenu za nejlepší dokument, ještě celá zářila štěstím. „Cenu jsem nejvíce přála sama sobě“, přiznala a se smíchem se omlouvala poražené kolegyni. Nejlepší českou herečkou v hlavní roli byla za film *Odpad město smrt* označena Gabriela Míčová, která velmi suggestivně ztvárnila roli prostitutky. Úspěchu se dočkala také Láska v hrobě režiséra Davida Vondráčka, který si odnesl cenu za nejlepší dokument. V průběhu večera se dostal ke slovu také partner Českého lva, Seznam.cz. Tradicí jsou již ankety o nejoblíbenějšího českého žijícího herce a herečku, kde hlasují právě návštěvníci serveru. Zde bodovali Ivan Trojan a Libuše Šafránková. Večer uzavřel Petr Vachler,

zakladatel Českého lva: „Ať žije český film, ať žije Český lev, děkuji za krásné výsledky.“

Sport

Čeští atleti vybojovali na HME v Göteborgu pět medailí

Atletické halové mistrovství Evropy v švédském Göteborgu, které se konalo 1. - 3. března 2013 přineslo české výpravě několik výrazných úspěchů. Mezi pěti medailemi je tím nejvýraznějším výkon Pavla Masláka, který časem 45,66 dominoval běhu na 400 metrů a zároveň překonal i dosavadní národní rekord v této disciplíně. Více než půlveřtinový náskok na zbytek startovního pole byl překvapivý. Maslák byl i u dalšího medailového úspěchu české výpravy. Štafeta 4x400 metrů ve složení Daniel Němeček, Josef Prorok, Petr Lichý a právě Pavel Maslák nakonec po sérii protestů a diskvalifikací dosáhla na bronzovou příčku. Původně doběhla na čtvrtém místě, po diskvalifikaci vítězných Britů se však posunula o příčku nahoru. Tento výsledek však neměl dlouhého trvání, po protestu bylo rozhodnutí o diskvalifikaci britského týmu zrušeno a český tým tak opět zaujal nevděčnou první nemedailovou pozici. Série peripetií byla ukončena až poté, co došlo k vyřazení polské štafety pro příliš agresivní závodnický styl. Češi tak nakonec měli důvod k radosti. Ve stejné disciplíně slavily třetí místo taktéž ženy. Štafeta ve složení Denisa Rosolová, Jitka Bartoničková, Lenka Masná a Zuzana Hejnová časem 3:28,49 nestačily pouze na Britky a Rusky. Třetí příčku slavili i výškař Jaroslav Bába, který přes zranění pravého třísla předvedl účtyhodných 231 cm, a koulař Ladislav Prášil výkonem 20,29 metru.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Inaugurace papeže Františka

Nový papež František o Slavnosti svatého Josefa 19. března 2013 před katedrálou sv. Petra v Římě převzal odznaky svého úřadu v podobě pallia a rybářského prstenu. Při následující liturgii se v homilii mj. věnoval odkazu sv. Josefa - ochránce či službě, která ho nyní v průběhu pontifikátu čeká.

Ještě před zahájením samotné mše na Svatopetrském náměstí se papež František ve Svatopetrské bazilice pomodlil u krypty s hrobkami svých předchůdců, aby následně, již před zraky schromáždění na náměstí přijal odznaky papežství. Vložení pallia vykonal kardinál protodiakon Jean-Louis Tauran a během úkonu se nahlas modlil kardinál protopresbyter Godfried Danneels; předání rybářského prstenu potom vykonal kardinál děkan Angelo Sodano, a konečně následovalo vyjádření poslušnosti, kterou Svatému otci projevil jménem celého kardinálského kolegia šest kardinálů, vždy dva za každý stupeň.

V úvodu mše svaté, kterou papež sloužil spolu s 150 koncelebranty, poděkoval Svatý otec všem přítomným za účast na této slavnosti. Náměstí před chrámem sv. Petra zcela zaplnili nejen členové 130 státních delegací či zástupci různých církví, ale samozřejmě i poutníci, mj. i z České republiky.

V homilii se věnoval nejen biblickým čtením určeným pro tuto příležitost, ale pozornost upřel především na postavu sv. Josefa i jeho právě začínající pontifikát. Svatý Josef jako ochránce, to bylo stěžejní téma první části promluvy Svatého otce, kdy jednak připomněl jeho úlohu ochránce Panny Marie i ochránce církve, ale i skutečnost, že ochráncem a pečovatelem o druhé musí být každý z nás. Patronem nástupce Benedikta XVI. je sv. František z Asissi; ten byl potom jeho ústy vyzdvihnut jako následovatel hodný ochránce "celého tvorstva". Spojnicí výše uvedeného jednání je, dle Svatého otce, láska, dobrota a něha.

Na konci této části liturgie římský biskup František mluvil i o své nastávající službě, kterou chápe jako povolání do služby. Zmínil při této příležitosti známou opakovanou otázku Krista: "Šimone, synu Janův, miluješ mne?" či výzvu "Pas mé beránky". Také na tomto místě opět poprosil přítomné i ty, kteří sledují média, aby se za něho modlili. Také zde tedy nechyběly výrazné prvky počátku pontifikátu nového papeže.

Po skončení mše svaté Svatý otec odložil paramenta v kapli Piety a pozdravil představitele oficiálních delegací před oltářem Konfese.

Při mši svaté koncelebrovali kardinálové, patriarchové a arcibiskupové východních katolických církví, dále sekretář

Kongregace pro biskupy Mons. Lorenzo Baldisseri a konečně P. José Rodríguez Carvalho, OFM a P. Alfonso Nicolás, SJ, předseda a místopředseda Jednoty generálních představených. Mezi zástupci z řad diplomatických sborů na liturgii nechyběl ani ministr zahraničí Karel Schwarzenberg.

Prsten zvaný rybářský je osobním odznakem každého římského pontifika a symbolicky odkazuje na nástupnictví po prvním papeži, apoštolovi Petrovi, rybáři. Pallium je insignie - vlněný pás kolem krku, jehož dva volné konce pak splývají po hrudi a zádech s šesti vyšívanými kříži, která se nosí přes ornát. Vlna je získána ze dvou beránků, kterým papež žehná ve svátek sv. Anežky Římské (21. ledna). Symbolizují ztracenou ovci, kterou se vydává hledat a kterou zachraňuje Dobrý Pastýř, a zároveň Ukřižovaného Beránka, obětovaného za spásu lidstva. Pallium vyjadřuje také jednotu s římskou církví. Může je oblékat pouze papež a arcibiskupové metropolitě.

Výročí poprav sестry Restituty připomene kardinál Schönborn

Mše na památku 70. výročí poprav blahoslavené řeholní sестry Restituty Kafkové bude slavena ve čtvrtek 11. dubna 2013 od 15.00 hodin ve vězeňské kapli ve Vídni. Bohoslužbě bude předsedat vídeňský arcibiskup Christoph kardinál Schönborn.

Blahoslavená řeholní sestra Restituta Kafková (1894-1943) je jedním z kandidátů na svatořečení spojených s brněnskou diecézí, ale "dělí" se o ni s vídeňskou arcidiecézí. Helena Kafková se narodila v Brně, ale po čase odešla její rodina do Vídně, kde budoucí řeholnice prožila celý svůj další život. Roku 1914 vstoupila do III. řádu svatého Františka, přijala jméno Marie Restituta a začala sloužit jako zdravotní sestra a od roku 1919 pracovala ve vídeňské nemocnici Lainz. Přes svůj nízký věk si brzy získala respekt a stala se pravou rukou primáře. Po připojení Rakouska k německé říši nastalo období utlačování církve. Sestra Restituta byla v únoru 1942 zatčena na základě obvinění, že opisovala posměšnou básničku proti režimu, a 30. března 1943 byla popravena gilotinou. Stala se tak jedinou řeholní sestrou, odsouzenou nacisty v soudním procesu k trestu smrti, a také první mučednicí vídeňské arcidiecéze, která roku 1988 zahájila její beatifikační proces. Sestra Restituta byla blahorečena 21.6.1998 ve Vídni, její liturgická památka se v brněnské a vídeňské diecézi slaví 29. října.

Podle zpráv České biskupské konference

Fioretti papeže Františka

Na velkém průčelí svatoperské baziliky velké hodiny ukazovaly 20.22, když se těžká rudá opona rozhrnula na ústřední „loggii“ a na scénu vstoupil nejprve kardinál - jáhen Tauran, aby oznámil více než sto tisícům Římanů a poutníků a skrze televizi do celého světa mnoha milionům očí a srdcí ono liturgické: „Habemus Papam“ (Máme papeže). Vybuchla bouře jásotu, jež neutuchla ani při slovech argentinského kardinála z Buenos Aires Jorge Mario Bergoglia, prvního jihoamerického papeže.

A pak se začnou sypat překvapení, já bych raději napsal „znamení časů.“ Zvolil si jméno František, nejen Italové ale i většina myslí na sv. Františka z Assisi - že by už tušili že jim přijde kázat sám František? Leckde se ozývá, že by to mohl být sv. František Xaverký, jehož sv. Ignác vysílá do Indie, Japonska a snad i k obrácení Číny, nebo sv. František Borgiáš, třetí generál jezuitů či sv. František Saleský, biskup ze Ženevy nebo sv. František z Pauly, zakladatel minimů. Ale smřít „chudáčka z Assisi“ všechno smete. Tisíce přítomných skandují Francesco, Fran...ces...co...! Nato v krátkém proslovu, který začíná civilně „Dobrý večer!“ ta bílá postava přijde s prosbou: „Prosím vás, abyste se modlili k Bohu, aby požehnal svému biskupovi.“ Ticho obrovského zastupu mluví za všechna slova. Teprve po třech minutách se papež pozvedá a uděluje slavnostní požehnání.

Sotva spolu s kardinály zmizí v klenbách „auly delle Benedizioni“, přichází zpráva od pohotového mluvčího P. Lombardiho: „Svatý Otec telefonoval do Castelgandolfo Benediktu XVI. o své volbě na Petrův stolec.“

Ve dvaadvacet hodin zvoní telefon. Vezme jej chlapec pak utíká k rodičům: „Mami, tati, u telefonu je papež!“ Neuplynuly ani tři hodiny od zvolení na Petrův stolec, právě on telefonuje této římské rodině Stefania Velasca a Gianni Valente. Jsou to přátelé novinářů, které zná více než deset let a před třemi dny u nich večeřel.

Z Barcelony: „Papež Argentinec. To je úchvatné. Líbilo by se mi, kdyby mu bylo věnováno světové mistrovství v kopané v roce 2014 v Argentině,“ prohlásil nejlepší hráč Argentiny a hlavně FC Barceloy Lionel Messi. Jen dodal že Jorge - tedy papež je fanouškem klubu San Lorenzo. Deník „Olé“ z Buenos Aires upřesnil, že má permanentku č. 88.235. A proslulý Maradona telefonoval do Itálie, že se při nejbližší cestě do Říma chce s ním setkat „za každou cenu.“

Vedle fotbalu zvedl pozornost údaj (Francesca Sambrogetti) z interview pro El Jéusitas v roce 2010 „Ano, byl jsem ve skupině přátel, s nimiž jsme chodili tancovat tango. Mně se moc líbí. Pak jsem objevil řeholní povolání.“ Autorka upřesňuje, že vstoupil k jezuitům jako 21 letý už jako doktor chemie. - Argentinská televize vypátrala paní Amalii, které Jorge jako chlapec prohlásil a pak i napsal - škoda že ten dopis maminka roztrhala! - „Jestli si mě nevezmeš, stanu se knězem.“ V interview pak Amalie upřesňuje: „Vy mě nyní nazýváte snoubenka, ale to není přesné. Já byla zasnoubena dvakrát s těmi, kteří byli mými manžely. S ním to nikdy nebyly „špatné“ věci.“

José Maria di Paola, kněz z chudinských chatrčí Villa 21, hrdě dosvědčuje: „Zachránil mě před narcos, kteří mě chtěli zavraždit. Doprovázel mě jako otec a v kritické situaci se mě na velkém náměstí zastal.“

František už dávno ve čtvrti chudých v Buenos Aires. „Před několika dny jsem pokřtil sedm dětí jedné chudé vdovy, pracovala jako uklízečka a děti měla od dvou různých mužů. Setkal jsem se s ní po slavnosti Svatého Kajetána. Řekla mi: „Otče, žiji v těžkém hříchu, mám sedm synů a nebyli nikdy pokřtěni. Já totiž nikdy neměla dost peněz, abych mohla pozvat kmotry, abych jim zaplatila cestu a pohoštění. Já totiž musela stále dít...“ Pozval jsem ji na pohovor, stále ji trápilo, že nemůže sehnat kmotry a s nimi poobědvat. Nakonec jsem ji řekl: „Udělám křest jen s dvěma kmotry, aby zastupovali všechny ostatní.“ Přišla sem a po krátké katechezi jsem těch sedm chlapců pokřtil v arcibiskupské kapli. Nato jsme udělali malou hostinu. Láhve Coca Coly a chlebičky. Ona celá zářila: „Otče, nemohu tomu uvěřit, vy jste mi dal pocit, jak jsem důležitá...“ Já jí odpověděl: „Ale milá paní, co s tím mám co společného. To vás Ježíš dělá důležitou.“

Hrst momentek na dokreslení, gesta a rozhodnutí, jež naznačují ráz a ducha jeho pontifikátu.

Všem je jasné, jak trvá na označení římský biskup ani jednou dosud neřekl Papa - papež.

Po volbě nepřijímal hold kardinálů na papežském trůnu, nýbrž ve stoje. Corriere della Sera, přední italský deník, uvedl „zaručenou“ zprávu že dosáhl přes 90 hlasů voličů ze 117.

Po volbě pak se vrátil s kolegy kardinály v mikrobuse ze Sixtinské kaple do Domu sv. Marty, kde byli kardinálové během konkláve ubytováni, to ne nějak v čele, nýbrž na druhém místě zleva.

Výmluvné je, že Svatý Otec poslal list hlavnímu římskému rabínovi Riccardo Di Segni, aniž by čekal na tradiční poselství.

Hned první den po volbě 14. 3. v 8 hodin ráno navštívil baziliku P. Marie Větší na Esquilinu, aby veřejně poděkoval Matce Boží, která je tam uctívána pod titulem „Salus Populi Romani“ (Spása římského lidu). K tomu bych snad osobně poznamenal, že události významných dnů začaly 11. února, kdy se Benedikt XVI. vzdal úřadu, tedy na svátek zjevení P. Marie v Lurdech a papež František byl zvolen 13. března 2013 v den památky zjevení P. Marie ve Fatimě.

Při odchodu z baziliky udělil požehnání jedné těhotné matce a jedné školačce, zaznívá do toho jeho zásadní odpor proti potratu, kvůli němuž upadl u argentinské presidentky v nemilost, ale i jeho rázný útok na adresu „pokryteckých kněží“, kteří oddalují Boží lid od spásy, protože nechtějí křtít děti neprovdaných žen.

Nato zajel do Casa del Clero, kde pravidelně během svých cest do Říma pobýval. Na místě pak sestře zaplatil za pobyt a vzal si sebou poslední osobní věci, které s sebou nebral do konkláve.

„Má rád své básně“ mluvílo se o Hölderlinovi - prozradil v jednom interview pro El Jesús - Ambrogetti Francesca - v roce 2010. „Můj nejoblíbenější obraz. Bílé ukřižování od Chagalla.“ A když se též novinářka ptá: „Co je pravda?“ odpovídá: „Je pravda, že jsem hříšníkem, kterého Boží milosrdenství milovalo privilegováním způsobem... Napáchal jsem omylů bez počtu. Omylů i hříchů.“

A závěrem - slavnostní zahájení pontifikátu 266. Petrova nástupce Františka se konalo na slavnost svatého Josefa, ochránce církve.

P. Josef Koláček S.J.

Vatikánský rozhlas

Kudy putoval Izrael do zaslíbené země?

Každoročně při Velikonoční vigílii slyšíme z knihy Exodu vyprávění o přechodu Izraelitů Rudým mořem na cestě do zaslíbené země. Pro Boží lid Nového zákona je tato událost předobrazem křtu. Následující článek přináší nové poznatky současné biblické archeologie, které osvětlují tyto události a potvrzují, že Bible má historickou pravdu.

Putování izraelského národa z Egypta do země zaslíbené patří ke klíčovým historickým událostem izraelských dějin, ale i celého civilizovaného světa. Vzpomeňme jenom na Desatero. Z historického hlediska se dosud nepodařilo trasu exodu vymezit a je stálým předmětem dohadů. Je třeba si uvědomit, že z místních názvů tehdejších izraelských tábořišť se v arabském zeměpisném názvosloví nedochoval téměř žádný. Během putování Izraelci nazývali různá stanoviště podle událostí, které se během cesty staly (např. Massa a Meriba – Pokušení a Svár). Nikde však nezůstalo obyvatelstvo, které by jména uchovávalo. Přesto existuje několik tras pravděpodobné cesty izraelského lidu. Podívejme se na některé z nich.

Putování izraelského národa z Egypta do země zaslíbené patří ke klíčovým historickým událostem izraelských dějin, ale i celého civilizovaného světa. Vzpomeňme jenom na Desatero. Z historického hlediska se dosud nepodařilo trasu exodu vymezit a je stálým předmětem dohadů. Je třeba si uvědomit, že z místních názvů tehdejších izraelských tábořišť se v arabském zeměpisném názvosloví nedochoval téměř žádný. Během putování Izraelci nazývali různá stanoviště podle událostí, které se během cesty staly (např. Massa a Meriba – Pokušení a Svár). Nikde však nezůstalo obyvatelstvo, které by jména uchovávalo. Přesto existuje několik tras pravděpodobné cesty izraelského lidu. Podívejme se na některé z nich.

Tradiční trasa. Obvykle se předpokládá, že se Izraelci po vyjití z Egypta pohybovali pouze v prostoru Sínajského poloostrova. Z Egypta šli nejprve podél Suezského zálivu na jih, odbočili do centrálního pohoří, pokračovali přes horu Sinaj (také Choréb, dnešní Džebel Músa) do východní části poloostrova, pak se stočili podél Akabského zálivu na sever, kde bloudili po desítky let v prostoru pouště Sín. Ani trasa v závěru putování, včetně stanovení cesty, po které šli Mojžíšem vyslaní zvědové do země zaslíbené, není známá. Celkově můžeme s jistotou vymezit jen počátek trasy – severovýchodní území Egypta (v oblasti Gošen) a konečný přechod přes řeku Jordán. Méně pravděpodobné se zdá putování podél Středozemního moře (po tzv. „severní cestě“). Bible výslovně říká, že Izraelci nezvolili pobřežní cestu (2 Moj 13, 17),

Původní předpokládaná trasa putování přes Sínajský poloostrov

Nově navržená trasa přes severní část Sínajského poloostrova a Arabský poloostrov s místem přechodu přes Rudé moře u Nuweibské pláže

vedoucí přes území Pelištejců. Rovněž místo přechodu přes moře, kde byli zázračně zachráněni před pronásledovateli z Egypta, je nejasné. Většinou se klade do prostoru sladkovodních jezer v severovýchodním Egyptě, nebo do severní části Suezského zálivu.

Nově navržená trasa. Podle některých badatelů je však možná ještě jiná trasa, která rozšiřuje putování Izraelitů i na poloostrov Arabský. Po vyjití z Egypta šli okamžitě východním směrem napříč celým Sínajským poloostrovem. Dostali se na jeho protilehlou stranu k břehům Akabského zálivu. Po zázračném přechodu přes moře vstoupili na Arabský poloostrov, do země Midjánské. Tuto novou teorii v poslední době rozvinul badatel Ron Wyatt z Michiganu. Při pečlivém sledování biblických a historických záznamů exodu se v roce 1978 rozhodl prozkoumat prostor Nuweiby, ohromné pláže v Akabském zálivu, která z mnoha hledisek vyhovovala biblickému popisu událostí kolem přechodu Rudého moře. Navštívil klíčová místa a přinesl řadu zajímavých důkazů. Zřídil pro ně i muzeum v americkém Tennessee. U nás je velkým popularizátorem této teorie Milan Latka, který pořádá přednášky, připravuje knihy i DVD. Seznamte se v krátkém výtahu s nejdůležitějšími objevy Rona Wyatta, které vesměs dobře korespondují s biblickými údaji (více na Biblické archeologické noviny).

Trasa

Kterým směrem se vydali Izraelci po odchodu z Egypta? Ron Wyatt předpokládal, že Izraelité vytáhli z Egypta s cílem být co nejrychleji z dosahu pronásledujícího vojska. Proto směřovali hned na vý-

chod, nikoliv na jih a přešli záhy egyptské hranice. Kdyby přechod vedl přes záliv Suezského průplavu, stále by byli v Egyptě. (2 Moj 13,18) Přešli napříč pouští mezi dvěma rameny Rudého moře – dnes poloostrov Sínaj. Její starodávné jméno bylo „pustina při Rudém moři“ (2 Moj 13,18).

Jak daleko Izraelci došli než byli dostiženi? Cesta k moři je mohla vést dlouhým kaňonem – vyschlým vádím („Wadi Watir“). To je jediná cesta z pouště do Nuweiby, ohromné

pláže při Akabském zálivu. (2 Moj 14, 3) Tam se utábořili. (2 Moj 14,2) Od východního bodu exodu, kterým byl Súkot (poblíž dnešního Suezského kanálu), mohl izraelský lid přejít celý Sínajský poloostrov (největší šířka je 230 km) s velkým náskokem a dojít až na Nuweibu, aniž by měla egyptská armáda velkou šanci jej brzy dostihnout. Přestože egyptská armáda postupovala mnohem rychleji než izraelský lid, měli v noci Izraelci výhodu – ohnivý sloup – a putovali podle Bible dnem i nocí. Egyptané je pronásledovali a dostihli, až když tábořili při moři. (2 Moj 14,9)

Jak asi vypadalo tábořiště? Jediné místo při Akabském zálivu, které se hodí pro utáboření tak početné skupiny lidí, byl prostor u Nuweiby. Podle údajů v Bibli lze odvodit, že tehdy putovalo na dva mi-

liony lidí, i když tento odhad někteří badatelé pokládají za přemrštěný.

Jak je velký Nuweibský poloostrov? Je velmi plochý a vybihá 3,5 km přímo do zálivu. Je tak veliký, že je snadno rozeznatelný na všech mapách pořízených satelity. Saúdsko-arabské pobřeží naproti Nuweiby je rovněž velmi plytké a co do charakteru velmi podobné. Během dlouhých let splavila masivní eroze z okol-

ních hor prostřednictvím vádí velké množství písku a šterku. To na obou stranách vytvořilo plochá místa.

Jaká byla situace u moře? Když faraon Izrael dostihl, musel si být naprosto jistý vítězstvím. Celý izraelský lid byl v pasti. Po obou stranách hory, na další straně moře a na čtvrté straně celá egyptská armáda. Vojáci rozbíjejí tá-

bor, takže mohou v klidu zaujmout své pozice, odpočinout

si, pojist a sebrat síly na velkou bitvu, která je před nimi. Ani by nemohli jít dál, byli obklopeni zvláštní tmou. Oblakový sloup, který šel před izraelským lidem, se přesunul a zahalil egyptskou armádu do temnoty, zatímco izraelský lid měl světlo.

Moře

Jaký byl Boží zásah? Izraelský lid propadá zoufalství a v hněvu se obrací na Mojžíše. Byli přesvědčeni, že egyptská armáda jich mnoho pobije a zbytek odvede zpát-

ky do otroctví. Mojžíš se obrací k Hospodinu a Hospodin podle Bible odpovídá: „Proč ke mně úpíš? Pobídní Izraelce, ať táhnou dál. Ty pak pozdvihni svou hůl, vztáhni ruku nad moře a rozpolťš je, a tak Izraelci půjdou prostředkem moře po suchu.“ (2 Moj 14,15-16) A Mojžíš tak učinil. Moře se rozdělilo a izraelský lid prošel Rudým mořem po suchu. Egyptané je pronásledují. Mojžíš na příkaz Hospodina opět vztáhl ruku nad moře. To se zavřelo a pohřbilo celou faraonovu armádu.

Jak přešel Izraelský lid moře? Akabský záliv je částí dlouhé příkopové propadliny, která se rozprostírá od dnešního Izraele dolů směrem k Africe. Tato trhlina je způsobena kolizí dvou kontinen-

tálních desek, z nichž každá se pohybuje svým směrem. Akabský záliv je tedy hluboký, jeho největší hloubka je 1900 metrů a je obklopen až 2500 metrů vysokými horami. Jestliže se tedy vody rozdělily, pak to ještě nebylo pro Izraelce úplné řešení. I kdyby byla tato voda odstraněna, pak zde izraelskému lidu ještě stála v cestě hluboká skalní trhlina. U Nuweiby je však pobřeží zcela odlišné. Nachází se zde podmořský most.

Jak vypadalo místo přechodu? Plochá Nuweibská pláž totiž pokračuje i pod vodou. Podle geofyzikálního měření vede z jednoho pobřeží na druhý jasný podmořský most, který se nachází maximálně v hloubce 100 metrů pod hladinou. U Nu-

weiby je vzdálenost od pobřeží k pobřeží přibližně 14 km. U saúdsko-arabského pobřeží se tento most ve vzdálenosti 4 km od pobřeží nachází jen 87 metrů pod hladinou. Je-li to tedy správné a aplikovatelné na obě pobřeží, pak stoupání odpovídá 2,2 %. Hloubka byla potvrzena i podmořskou kamerou. Most je velmi široký (nejméně dva kilometry), pod

povrchem nejsou žádné korály, nemá žádné prudké svahy, žádné organické usazeniny (jako bláto), je mimořádně plochý a mořské dno je pokryto pískem a šterkem.

Našli se nějaké nálezy v moři? Pátrání potápěčů po artefaktech na dně Suezského zálivu, možného místa přechodu Izraelitů přes moře, neuspělo. Naopak, skutečnou trasu exodu potvrdili potápěči, kteří pátrali v Akabském

zálivu. Našli zde zbytky kostí a dvoukolových vozů. Předměty jsou silně porostlé korálem, tudíž mění původní tvar. Některé jsou však dobře rozpoznatelné, např. kolo s ojnici porostlé korálem. Ron Wyatt zde našel dokonce zbytky tři čtyřpaprskových pozlacených kol.

Výzkumy Rona Wyatta znovu ověřovala skupina českých badatelů v roce 2003. Potápěči opět našli osy vozů a zbytky kol. Přesná měření zjistila, že rozměry zcela odpovídají válečnému vozu jaký se našel v hrobce faraona Tutanchamona a je dnes vystaven v Egyptském historickém muzeu v Káhiře. Takové vozy se po celé generace používaly v egyptské armádě.

Jeden z válečných vozů v egyptském muzeu. Pozlacené vozy používaly hierarchicky nejvýše postavené osoby – faraon, kněží apod. Obyčejné běžní vojáci. Oba dva typy vozů byly nalezeny pod vodou v Akabském zálivu.

Existují také archeologické artefakty na souši? Mezi nejzajímavější nálezy patří dva sloupy fénického stylu, objevené Wyattem při první návštěvě Nuweibu v r. 1978. Jeden sloup ležel ve vodě na sijnajské straně, druhý stál na

protějším saudském pobřeží. Na druhém sloupu byl čitelný hebrejský nápis, který znamená: Egypt, Šalomoun, Edóm, smrt, Farao, Mojžíš, a JHVH (Jahve). To naznačuje, že král Šalomoun nechal tyto sloupy vztyčit na památku zázraku překročení moře.

Hora Sínaj

Kde byla pravá hora Sínaj? Poloha hory Sínaj (nebo také Choréb) rovněž není známá, bylo pro ni navrženo více než tucet míst. Nález možného místa přechodu Rudého moře v Akabském zálivu naznačil, že hora Sínaj, kde Mojžíš obdržel od Hospodina kamenné desky s Desaterem, musí být v Saúdské Arábii. O tom se zmiňuje i Bible (2 Moj 3, 1,12; Gal 4, 25). Tomu by odpovídala hora známá jako Džebel el Lawz. Podobá se hora a okolí popisu v Bibli? Kolem hory je dostatečně velká plocha na umístění milionů lidí a jejich dobytka a stád. Vrcholek hory je zčernalý, což koresponduje s biblickým textem: „Celá hora Sínaj byla zahalena kouřem, protože Hospodin na ni sestoupil v ohni. Kouř z ní stoupal jako z hutě.“ (2 Moj 19,18)

Jsou zde nějaké archeologické nálezy? V prostoru pod horou byly nalezeny známky tábora milionů lidí. Jsou tam kamenné stopy starodávných stanů, svědectví zásobování vodou a dokonce i oltář, na

kterém jsou vyryty kresby egyptských posvátných býků (možné místo umístění zlaté sochy býčka – 2 Moj 32).

Podle Brněnské tiskové misie

Nesčetné další podrobnosti naleznete na stránkách:

Biblické archeologické noviny

<http://www.b-a-n.cz/>

Sloup Panny Marie na Staroměstském náměstí v Praze bude opět stát

Rada hl. města Prahy na svém zasedání v úterý 26. března 2013 projednala a schválila projekt obnovy Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze!

Radujte se všichni, kteří jste obnově Mariánského sloupu obětovali své modlitby, věnovali její přípravě svůj čas a obětovali ve prospěch obnovy své vědomosti, odborné znalosti i finanční prostředky. Radujte se příznivci obnovy doma i v zahraničí! - Ave Maria!

Téměř čtrnáctimetrový sloup nesl dvoumetrovou pozlacenou sochu Panny Marie stojící na přemoženém drakovi. V rozích několikastupňového podstavce byly čtyři sochy andělů. Mariánský sloup se roztrhl o dlažbu pátý den po vzniku samostatného československého státu 3. listopadu 1918. K zemi ho strhl zfanatizovaný dav vedený bohémem Frantou Sauerem, jenž se domníval, že ničí symbol habsburské nadvlády. Málo kdo i dnes ví, že v roce 1650 nebyl postaven na oslavu vítězství na Bílé hoře, ale jako poděkování Panně Marii za ochranu a zároveň i na oslavu hrdinství Pražanů při bojích se Švédy při obraně města.

Panna Maria Immaculata

Vrcholová socha Panny Marie z českého pískovce už je hotová a stojí na provizorním podstavci u Týnského chrámu. Kámen Společnosti pro obnovu mariánského sloupu daroval soukromý podnikatel. Sochař Petr Váňa ji vysekal v průběhu tří let. Originál je uložen v pražském lapidáriu a je jakousi tváří této instituce. „Původní hlava je otlučená a já ji musel udělat jako novou, ale s tím samým výrazem, který kdekdo zná. To byla nejzávažnější chvíle,“ tvrdí sochař.

Korintská hlavička

Zdobná hlavička ještě není úplně hotova. Bude ze stejného materiálu jako kónický stoup pod ní - tedy z poměrně tvrdého indického pískovce. „Dělám na ni s bratrem Tomášem, on ji seká nahruho, já ji dodělám asi až příští rok na místě. Na Staroměstském náměstí, protože kamenné díly ze kterých budeme sloup skládat na sebe musí pečlivě pasovat,“ vysvětluje autor kopie. Práce na sestavení památky zabere asi dva měsíce.

Dřík z Indie

Pískovcový blok pro dlouhý barokní sloup vysekali sochaři až v Indii. V českých lomech totiž tak velký kámen nebyl. Pak se nahruho opracovaný dřík vydal lodí na cestu přes půl světa do Hamburku a dále do Mělníka. V místním přístavu ho Váňa s kameníky dokončil. Společně s patkou už roky stojí v zahradě Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského pod Petřínem. Surový blok vážil dvacet tun, po osekání osm.

Podstavec z Vitorchiana

Pro kámen si zajeli sochaři do italského městečka Vitorchiano. Byl to dar. Kameníky ubytovali v domečku u místního trapistického kláštera. Češi pracovali v lomu a zdejší řeholní sestry jim dávaly najíst. „Byl to silný zážitek,“ vzpomíná na práci v Itálii Váňa. Dnes opracovaný pískovcový kvádr stojí i se sloupem v zahradě pod Petřínem.

Sanktuár z mrákotínské žuly

Když Prahu v 17. století obléhali Švédové, obránci města se chodili modlit ke gotickému obrazu Panny Marie Rynecké. Ten visel na domě č. p. 20 na Staroměstském náměstí. Když boje skončily, vděční Pražané obraz umístili do malé kapličky v podstavci stoupu a jeho kopie se na místo vrátí. Sousoší čtyř andělů osazené v rozích zatím sochaři nevytesali, ale mohou být dodělána později. Originály jsou značně poškozené a je možné, že původní podobu jednoho z andělů už nikdo nezjistí. Kdysi ho zasáhla dělová koule.

Schodiště a balustráda

Spodní část sloupu - schody, dlažba a balustrády - jsou hotové a uloženy na paletách v depozitáři v Jaroměři. Jsou z českého pískovce. Nyní chce Společnost pro obnovu mariánského sloupu vyzvat Česká města, aby darovala 24 chybějících kamenných kvádrů, na kterých sloup bude stát. Cena jednoho je zhruba 30 tisíc korun. Pražský sloup byl v Čechách první, až pak následovala ostatní města, byl by to proto symbolický dar,“ apeluje sochař.

*PhDr. Mgr. Karel Kavička
za Společnost pro obnovu Mariánského sloupu*

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

České rádio v Chicagu

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti
na rádiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 a.m.

a na Internetu www.wcev1450.com

a stisknete tlačítko SURFERS NETWORK

Czech voice of Cleveland

WHKW 1220 AM

WHKW 1440 AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.

Host: Joe Kocáb

Listen on the Internet:

www.whkwradio.com (Eastern time)

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President

Robert L. Cermak, Secretary-Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations

available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

*Continuing the Marik Family
Tradition of Funeral service*

Upřímná vzpomínka

16. dubna 2013 tomu bude již 8 let, co po dlouhé nemoci odešel na věčnost máš milovaný manžel, tatínek, dědeček a pradědeček, pan

Matěj Ris

Narodil se 24. května 1932 v Diakovci ve staré Jugoslávii, kde vychodil českou školu. Potom se vyučil truhlářem.

V roce 1965 emigroval do USA, kde hledal lepší život pro sebe a svoji rodinu. Mši svatou za spásu jeho duše budeme obětovat v kostele České Misie v Brookfieldu v neděli 28. dubna 2013 v 10.30 dopoledne.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě spolu s námi.

Jarmila Ris, manželka
Walter Ris, syn s rodinou
Antun Ris, syn s rodinou
a ostatní příbuzní a přátelé

Srdečné blahopřání

Mons. Josefu Šachovi,

který 22. dubna oslaví své 94. narozeniny.

Narodil se v roce 1919 v Hořovicích.

Vyučil se a pracoval ve Zlíně.

1948 emigroval do Rakouska a přes Německo do Anglie; odtud odjel do Kanady

1956 začal studovat teologii v Římě

1961 byl vysvěcen na kněze

1975 založil Českou Misii v Kanadě

2008 byl jmenován monsignorem

**Hojnost Božího požehnání,
dostatek tělesného zdraví a duševní svěžesti
Vám, milý Otče Josefe, přeji a v modlitbách vyprošuji**

*všichni známí krajané z Kanady
a Spojených států*

Česká a Slovenská televize

- na šedesát českých a slovenských programů
- hlavní programy s časovým posunem pro USA
- možnost záznamu všech pořadů
- napojení přímo na televizor bez počítače

Za jednu cenu \$ 24,99 na měsíc máte dvě služby:
Kablovka.com i Online TV1.com

**Veškeré informace podá a instalaci zařídí
česky mluvící technik
Volejte: Libor Kobza 708 - 328 - 5173**

NONAT

Tradiční mast se vrací

Tato populární hojivá mast podle české receptury Marie Mastný Lieblinger z roku 1899 nechyběla v lékárnice žádné z našich babiček. Hojí rány, záněty, bodnutí hmyzu, bolesti a jiné. Po 60 letech se opět vrací na trh.

**Dodává se v balení ¾ unce
a včetně S. & H. stojí \$ 12.49**

**Bližší informace se dozvíte a
objednat můžete na:**

www.nonatsalve.com

nebo na adrese:

Alfred Nováček

3831 N.E. Wasco St., Portland, OR 97232

Telefon: 503 - 234 5594

Svědectví o Korunce k Božímu milosrdenství

Byla jsem pověřena k vydání svědectví.

Moje kamarádka Květa v březnu loňského roku onemocněla rakovinou jícnu. Na studiích jsme spolu trávily každý den, jak jsme se každá vdala, tak jsme na určitý čas přerušily časté návštěvy. Když nám oběma odrostly děti, obnovily jsme náš vztah. Rády jsme zaslý do kavárny nebo jely spolu na dovolenou. Tak jsem Květě o prázdninách volala, kam letos pojedeme. Ještě jsem se jí nestavila zeptat, když mi řekla, že je v nemocnici a čeká na 4. chemoterapii. Svou nemoc tajila. Rozhodla jsem se jí hned v nemocnici navštívit. Byla plná rozhořčení, že jí nechceji chemoterapii dát, že se vyskytl problém, že musí jít na vyšetření plic. Při léčbě ozařování a chemoterapii jedla řídkou stravu, protože se jí špatně polykalo, jinak byla vyživována stravou přímo do střev. Měly být svátky Cyrila a Metoděje, potom Jana Husa, to je v České republice volno, tak se vyšetření posunulo. Květu z nemocnice ale domů nepustili, nic se nedělo, ale musela tam zůstat. Řekla jsem Květě, ať mi zavolá, jak vyšetření dopadne. Po vyšetření mi z domu volala, že má na plicích vodu, že se chemoterapie přerušuje, protože se musí nejdříve řešit voda na plicích. Chemoterapie nezabrala, nádor se naopak na jícnu zvětšil. Říkala, volám ti, protože jsi říkala, když mi bude těžko, tak ať zavolám. Tak ti volám.

V pondělí Květa nastoupila léčení na plicním oddělení v Brně v Bohunicích. Hned jsem se za ní zastavila. Měla trubičku zavedenou do plic, aby voda s krví odkapávala do sáčku. Květa měla příznaky metastáze, ale obě jsme doufaly, že se z toho dostane. Přesto jsem Květě řekla, možná se z toho dostaneš, ale pokud ne, máš před sebou 2-3 měsíce života. Udělej všechno, co je potřeba ještě udělat. To jsem tak řekla podle zkušeností. Ale netušila jsem, že má Květa před sebou 5 dní života. Vzpomínaly jsme na průšvihy, co jsme spolu na studiích dělaly, nadávaly jsme na zdravotnictví, že Květu neoperovali, ani neudělali kontrolní vyšetření, jestli chemoterapie zabírá. Květě ani vlasy nevypadaly. Ukazovala mi fotky dvouročního prvního vnoučete. Květě jsem slíbila, že budu za ní každý druhý den chodit a tak se střídát s její rodinou. Květa byla silně nevěřící člověk, dalo by se říci, že církev až nenáviděla. Bylo to díky fanatismu jejího bratra, který v domnění, že dělá dobro, Květě vztah k Bohu zablokoval. Věděla jsem,

že nestačí Květu jen navštěvovat, ale je třeba i modlitba. Šla jsem na mši do kostela sv. Janů u minoritů a obětovala jsem mši svatou za uzdravení Květy. Po mši jsem chtěla odejít z kostela a jakoby moje nohy proti mé vůli šly někam jinam. Šla jsem za otcem Robertem, jestli by nemohl sloužit mši svatou za mou nevěřící kamarádku. Otec mi poradil, že se mám modlit za Květu Korunku k Božímu milosrdenství. Já moc na tyhle modlitby nejsem, ani jsem nevěřila, že bych mohla modlitbou něco změnit. Ale věřila jsem Otci Robertovi a také jsem si vzpomněla na bratrovu tchyni, že nemohla umřít, ale až se nad ní modlili Korunku k Božímu milosrdenství, tak smířena s Bohem v klidu odešla. Tak jsem si na internetu našla Korunku k Božímu milosrdenství, vytiskla jsem si ji a uložila do kabelky. Při další návštěvě Květy mně Květa prosila, abych jí přinesla šampon, abych jí druhý den umyla vlasy. Květa normálně chodila po pokoji, ale s tyčí, na které byly navěšeny různé pytlíky s léky. Druhý den jsem přinesla šampon, ale Květě se motala hlava, tak z postele nevstala.

Říkala jsem Květě, nevím, kdy se to stane, ale pomatuj si, Bůh je jiný než mi lidé, je dobrý, já to vím. Kdybys umřela, neboj se ho a jdi za ním. Nemělo význam něco jí říkat více, nechtěla jsem, aby měla výčitky svědomí a bála se Boha v okamžiku smrti. Květa byla moc hodný člověk, ochotná každému nezištně pomoci. Bylo vidět, že mně naslouchá.

Když jsem přišla do nemocnice další den, byla na tom Květa hůře. Trubička, která jí byla zavedena do plic praskla a voda z plic volně vytékala z rány, vsávala se do pyžama a do polštáře. Vody bylo hodně, tak Květa ležela v mokru. Sestřička říkala, že trubičku do plic musí druhý den vyměnit na chirurgii. Lístek s texty k Božímu milosrdenství pořád ležel v kabelce. Druhý den jsem ráno volala Květě, jestli jí tu trubičku už na chirurgii vyměnili. Říkala ano, ale její hlas byl přerušovaný, špatně se jí mluvilo. Řekla jsem jí, že se druhý den odpoledne zastavím. Když jsem večer potom s manželem o Květě mluvila, údajně jsem řekla, co když Květa do odpoledne umře, ale já si to nepamatuji. Večer jsem vytáhla z kabelky modlitbu k Božímu milosrdenství, ale byla jsem tak unavená, možná i psychicky, tak jsem hned usnula.

Ráno jsem se rozhodla, že pojedou do nemocnice. Jak jsem tak seděla v autobusu, vytáhla jsem z kabelky modlitbu Korunky

k Božímu milosrdenství a po celou dobu jízdy autobusem i cestou pěšky k nemocnici jsem se tuto modlitbu modlila. Když jsem dorazila do nemocnice, celý pokoj, kde byla Květa, byl vyklizený. Ptala jsem se sestřičky, kde je Květa, ta mi odpověděla, že mě zavede za paní doktorkou. Ta mi řekla, že Květa právě umřela a už tady není. Ptala jsem se, jestli to ví její manžel, ale řekla mi, právě umřela a že ještě nestačili zavolat. Chtěla jsem jít za Květou, ale paní doktorka říkala, proč, vždyť už nežije. Když jsem jí řekla, že se chci nad ní modlit, tak mě k ní odvedla. Byla hned u vchodu v nevlnném pokojíku zahalena celá plachtou. Neměla jsem odvahu plachtu odhalovat, ale nějak jsem vnímala, že mě Květa slyší. Položila jsem jednu ruku přes plachtu jí na čelo a druhou na sepnuté ruce. Krev z boku jí prosakovala přes plachtu. Květa byla úplně teplá. Ještě 2 hodiny jsem takto u Květy seděla a modlila se Korunku k Božímu milosrdenství. Uvědomila jsem si, že během mé modlitby v autobusu Květa právě umírala. Připomínala jsem Bohu dobré skutky Květy a děkovala jsem Květě za všechno, co pro mě v životě udělala. Potom jsem odešla.

Když byl pohřeb - kremace, šla jsem se podívat na Květu v rakvi. Její maminka ani bratr raději nechťeli. Maminka má 86 let. U rakve byl manžel a její dvě děti. Květa měla strhanou tvář, musela projít bojem. Ve svých 60 letech vypadala jak 90ti letá stařenka. Pořád se mi ten obraz vracel, naháněl mi hrůzu a vyčerpával mě. Napadlo mě, že bych měla jít za knězem, aby se nade mnou modlil za vnitřní uzdravení a osvobození. Bylo mně jasné, že ta hrůza pramení ze zlého ducha, že se mně chce mstít za modlitbu Korunky Božího milosrdenství. Jako by mi říkal, Květa byla už skoro moje a tys mi ji modlitbou vytrhla, budu se ti mstít.

V říjnu na první pátek jsem byla v kostele sv. Tomáše na večerních modlitbách chval společenství Emanuel. Tento den byl svátek sv. Faustiny. Při adoraci, skrze vystavenou Svátost oltární jsem dostala poznání. Slyšela jsem Květin hlas. Děkuji ti za tvou službu, dnešního dne jsem byla spasena, chtěla jsem žít, ale už nebyly dny. Vydej o tom svědectví.

Tak to činím. - Měla jsem slzy v očích, byla jsem též osvobozena od hrůz, kterými mě zlý duch trápil. - Amen

*Z Vatikánského rozhlasu zaslal
P. Josef Koláček, SJ*

Vladislav Bláha

Český klasický kytarista par excellence v našem středu

Informace o mimořádném zviditelnění se některého z předních českých umělců ve světě nám působí radost a poklepáváme si na ramena nad úspěchem našeho člověka. Jedním takovým je klasický kytarista prof. Vladislav Bláha z Brna. To proto, že obrázek a rozhovor s ním bude zveřejněn v květnovém čísle vysoce významného anglického časopisu *Classical Guitar Magazine*. U českých kytaristů je to nevídané, ale u prof. Bláhy to bude již podruhé během 10 let! Navíc se mu dostává mimořádného ocenění pozváním, aby vedl mistrovskou výuku (masterclass) na Julliard Music School v New Yorku, která je považována za nejprestižnější hudební školu v USA. Je tedy vlastně opět i prvním českým klasickým kytaristou, kterému se dostává takového vyznamenání. Jako ředitel vždy úspěšného Mezinárodního kytarového festivalu v Brně, jehož se zúčastňují vyhledávaní kytaristé z celého světa, pořadatelsky to táhne už přes 20 let. Není třeba dále upozorňovat na kladné kritické ohlasy při jeho různých světových vystoupeních. Je třeba se zaměřit na vítaný fakt, že při svém letošním zájezdu do Ameriky se prof. Bláha zastaví také v Chicagu při přesunu z New Yorku na illinoiskou universitu v DeKalb. Bude mít koncert v kostele České misie, 9415 Rochester Ave, Brookfield, IL 60513, v neděli 14. dubna 2013 v 5 hod. odpoledne (dar 15,- USD), aby okouznil svou virtuositou a procítěným přednesem skladeb, z nichž mnohé byly Bláhovi věnované od různých autorů. Patří mezi ně Joaquín Rodrigo, Nikita Koshkin, Milan Tesař, John W. Duarte a další. Velice zajímavá je Duarteho MORAVIANA, jejímž podkladem jsou moravské národní písně.

Velice čerstvé je dílo M. Tesaře: *Reflections*, Premiéru této skladby měl prof. Bláha začátkem dubna t.r. na recitálu v Praze k 75. narozeninám skladatele. Je tedy nač se těšit. Navíc při uvědomění si, že hostující bude ještě letos koncertovat v jiných zemích světa jako Itálie, Ukrajina, Slovensko, Francie, Mexiko a další. Je žádaným celosvětovým kytaristou, protože jeho koncerty jsou požitek i prožitek, dalo by se říci sváteční. Je to pocta, že ho můžeme uvítat i v našem českém a slovenském společenství.

Pokud možno, dostavme se na tento koncert a přivedme též další známé a přátele i zájemce, z řad Američanů. Takže nashle...v kostele České misie v neděli 14. dubna v podvečer, nashle... na vystoupení prof. Bláhy, protože v tomto případě neplatí vůbec to rčení: Nechval dne před večerem!

Eda Vedral

Program koncertu Vladislava Bláhy

v České misii v Brookfieldu v neděli 14. dubna 2013

Sylvius Leopold Weiss (1687- 1750, Germany) :
Passacaglia

Antonio Vivaldi (1680 - 1743, Italy) :
Concierto L'Estro armonico, op.3, No.11
Allegro - Fuga - Largo e spiccato- Allegro
(orig. for two violins, cello and string orchestra)
arr. Vladislav Bláha

Jorge Morel (1938, Argentina - USA) :
Recuerdos de un viaje

(dedicated to Vladislav Bláha, 2008)

Manuel de Falla (1876 - 1946, Spain) :

Pantomima La vida breve

Milan Tesař (1938, Czech Republic) :

Reflection One and Two

(first world performance on April 4, 2013 in Prague,
dedicated to Vladislav Bláha)

Joaquín Rodrigo 1901 - 1999, Spain) :

Sonata a la Española

Allegro assai - Adagio - Tempo de Bolero

Nikita Koshkin (1956, Russia) :

Usher Waltz

(dedicated to Vladislav Bláha)

Carlos Jobim - Roland Dyens (Brazil) :

Felicidade

Brazil

John W. Duarte (1919 - 2004, England) :

Moraviana, Op. 142 /three movements/

(dedicated to Vladislav Bláha)

Cyrlometodějské dílo

Sv. Cyril a Metoděj
dřevořez Michaela Floriana

Povrchnímu čtenáři cyrilometodějské literatury od nejstarších dob podnes mohlo by se zdát, že velkomoravské dílo je dílem Metodějovým a Konstantin byl spíše v pozadí stojící vědec a neoceníteľný rádce. Jinému mohlo by se zase zdát, že velíkánem byl právě Konstantin, který zanechal dílo dodnes trvajících, a Metoděj byl spíše velkou postavou své doby, po němž nám zůstalo krom dějinné paměti podstatně méně. Obojí je nesprávné, protože jejich dílo je skutečně společné a nedělitelné. I když víme, že se skládá z částí, které vyšly z ruky jednoho či druhého, je to jednotlé, takřka nedělitelné společné dílo obou.

Společným dílem byla již misie k Charům. Císař měl dobré důvody, proč s Konstantinem posílat i jeho bratra. Společným dílem pak byla veškerá práce na Moravě. Je třeba správně vidět, že oba bratři byli rovnocenní v teologickém vzdělání, což poznáváme z toho, že Konstantin obhájl potřebu slovanské liturgie a Metoděj svou pravověrnost, a to až po Cyrilově smrti. Obojí vyžadovalo velkou erudici. Touž teologickou

připravenost prokázali i překladem Písma, protože překlad Písma zdaleka není jen otázkou jazykovou. Oba byli skvělými stylisty, což dokládá nejen jednotnost překladu, ale i texty, které vytvořili sami. Nic na tom nemění, že Konstantin měl ducha básnického a Metoděj se vyjadřoval stručně, prostě a právnickky přesně. Konstantina - básníka poznáváme autorsky na jeho Proglasu, Metoděje - právníka a státníka na jeho zákoníku. Oběma to bylo vlastní, protože i v hodině smrti se Cyril loučil básnickým chvalozpěvem na Boha Stvořitele, Metoděj jedinou větou žádal, aby mu Bůh odpustil hříchy.

Proberme nyní jejich dílo krok za krokem. V oblasti teologické jde o Konstantinův přínos ve sporu o ctění obrazů a objasnění problému rozdílnosti ritů v jednotě církve. Společným přínosem byly jejich výklady o Boží Trojici. Uvážíme-li, jak obtížné byly a jak dlouho trvaly práce na moderních překladech Písma, je jejich překlad téměř zázrakem. Současní badatelé správně usuzují, že na překladu pracovali i další kněží, kteří oba bratry doprovázeli. Tím ubylo na počtu stran, které připadaly na jednoho překladatele, ale přibyla práce s přípravou spolupracovníků, práce organizační a vždy obtížná práce redakční. Přeloženo bylo celé Písmo svaté kromě knih Makabejských. Nejde však jen o rozsah přeložených textů. Jde také o kvalitu překladu. Řada badatelů už upozornila, že z jistého pohledu je to náš nejlepší překlad dodnes. Má totiž naprosto důslednou teologickou terminologii a celým dílem prochází úplná jednotnota slovníku a pojmenování. Bylo to umožněno tím, že slovanskou náboženskou terminologii autoři při překladu poprvé vytvářeli. Museli ovšem být důslední. Druhou jejich výhodou bylo, že šlo o překlad první a že nemuseli přihlížet k nejrůznějším pozdějším teologickým sporům, při nichž se terminologie nejen komplikovala, ale dokonce věroučně zamotala a vyhrotila. Při hodnocení kvality těchto překladů nesmíme opomenout jejich dokonalou stránku prozodic-

ko-eufonickou. Autoři si byli vědomi, že texty budou čteny nahlas a dokonce vřazeny do liturgie, a dbali na to, aby čtenář neměl potíže ani s výslovností, ani s rytmem.

Překladatelská práce nekončí překladem Písma sv. K cyrilometodějskému dílu patří dále Služebník (misál) a Trěbník obsahující formuláře k udílení svátostí. Pro denní modlitbu církve byl jako zvláštní kniha připraven Žaltář, který byl textově v podstatě shodný s příslušnou starozákonní knihou. Posléze byly pod názvem Paterika přeloženy životy církevních Otců jako duchovní četba pro slovanské seminaristy. Teprve celý tento soubor umožňuje úplný náboženský život jak diecézního, tak řeholního kněžstva včetně dorostu.

Sv. Cyril je především autorem prvního slovanského písma. Je to dílo vskutku geniální, opřené o širokou znalost jazyků, ale i jazykových principů. Sv. Cyril zvolil za základ písma řeckou abecedu a pro hlásky, které řečtina nemá, použil znaky jiných abeced. Písmo zvolil tak, aby bylo jednoznačně fonetické, tj. aby pro každou hlásku byl jeden znak, což zjednodušuje výuku čtení a psaní. Pro pochopení této výhody podle zásady piš, jak slyšíš, uveďme, že naši školáci zvládají základy psaní a čtení v první a druhé třídě na rozdíl od malých Francouzů a Angličanů, kteří se s tím moří ještě v páté a dokonce i sedmé třídě, protože to, co slyší, se píše mnoha způsoby. Cyrilova abeceda proto nese jméno hlaholice. Cyril z čistě praktických důvodů zvolil písmena kurzivní, tj. psací, protože věděl, kolik bude překladatelské práce. Prof. Zlámal z poznámky, že Metoděj diktoval dvěma kněžím rychlopiscům, usuzuje, že Cyril vytvořil i jakýsi těsnopis, kterým byly texty zaznamenány a pak převedeny do plného jazykového znění. Centrální význam v alfabetském díle Cyrilově má ovšem to, co se jazykovědy netýká. Pro první písmeno abecedy opravdu zvláštní znak stvořil, i když alfa je v řečtině známá. Staroslověnské a má podobu kříže, a to proto, že celé velkomoravské dílo

jím počíná ve jménu Otce i Syna i Du-
cha Svatého. Celá písemná kulturnost
slovanského světa začíná křížem a je od
počátku kulturou křesťanskou. Tak je
svým zakladatelem míněna a požehnána.

Písmo umožňuje vznik písemnictví.
Působí rovněž dojmem zázračným, jak
rychle začalo vznikat a jak se rozrostlo
během pouhých dvou generací. Je to
nesrovnatelně rychlejší, než tomu bylo u
jiných kultur, kde cesta od prvních zá-
znamů ke skutečnému literárnímu dílu
trvala staletí. Prvé kroky jistě učinili sa-
mi Cyril a Metoděj píšící vlastně cizím
jazykem. Ale již jejich přímí žáci a o
generaci mladší současníci vytvořili po-
zoruhodná díla, jmenovitě životopisy
obou světců, svých učitelů. Také nejstar-
ší legenda o sv. Václavu byla napsána
staroslověnsky.

Sv. Cyril psal hlavně řecky. Originály
se nezachovaly. Kromě několika málo
staroslověnských textů je známe pouze
jako latinské překlady římského knihov-
níka Anastasia, který sám poznamenal,
že se mu nepodařilo vystihnout dokona-
lost originálu, protože je prostě nemož-
no přeložit básnické kouzlo autorovy
řeči. Jde o dvě práce. Krátké pojednání o
nalezení ostatků sv. Klimenta a Hymnus
na sv. Klimenta. Staroslověnsky napsal
sv. Cyril předmluvu ke čtyřem Evange-
liím, Proglas. Je to báseň složená ve
dvanáctislabičném verši, tedy metricky
podle řeckých vzorů. Jejím obsahem je
vedení do významu četby a přímo váš-
nivá výzva k péči o písemnictví a knihy
ve vlastní řeči. Cyrilovi dříve připiso-
vaná Azbučnaja molitva a Napisanije o
pravej věře, nejsou jeho pracemi, jak
ukázali jazykovědci. Je to důležité zji-
štění, protože druhé dílo obsahuje ne-
správné teologické myšlenky, což dlou-
hou dobu vrhalo i na sv. Cyrila pode-
zření z hereze. Poslední písemnou práci
Cyrilovou je Scholion. Cyril ji napsal v
Římě v době obhajoby slovanské litur-
gie, tedy nedlouho před svou smrtí. V
této práci obhajuje sv. Cyril prvenství
římského biskupa jako nástupce sv. Pe-
tra, tedy papežský primát.

Písemné dílo Metodějovo je vesměs
povahy právní. Nejrozsáhlejším je cír-
kevní zákoník, Nomokánon čili Korm-
čaja kniga. Jde sice o překlad spisu caři-
hradského partiarchy Jana Scholastika,

ale je významně přizpůsoben morav-
ským poměrům. Menším, zcela samo-
statným autorským dílem je Řeč k soud-
cům – knížatům. Nejdůležitějším práv-
nickým dílem je ovšem Zakon sjudny
ljudem. Je to náš první civilní zákoník.
Na jeho vypracování podíleli se oba
bratři. Vyšli z řeckého zákoníku Ekloga,
který vznikl kolem r. 726, ale převzali
mnohé ze západního římského práva a
přihlédli i ke zvykovému právu plat-
nému tehdy na Moravě. Jak dalece se
Metoděj účastnil překladu penitenciálu z
římského latinského originálu pro po-
třeby zpovědníků z řad slovanských
kněží neznalých latiny, není dost obja-
sněno. Podstatným rysem a hlavním pří-
nosem právního díla Metodějova je vy-
tvoření právního systému jak církevního,
tak civilního tak, aby to zajišťovalo
dokonalou právní autonomii slovan-
ského státu. Musíme tu podtrhnout, že
Metodějovo zákonodárství, v jeho arcie-
diecézi úřední zákon, je v oblasti právní
stejně významné jako Konstantinovo
vedení slovanského jazyka do liturgie.
Moderně bychom mohli říci, že Kon-
stantin založil naši svébytnost kulturní a
Metoděj naši samostatnost státní. Snad
proto, byť bez jasného vědomí důvodu,
zastiňuje Metoděj svého bratra v pově-
domí mnoha lidí. Je totiž pravda, že Slo-
vanstvo se stalo křesťanským a kultur-
ním Slovanstvem především díky Kon-
stantinovi, ale Morava stala se Moravou
především díky Metodějovi.

Touto úvahou dostáváme se k vůbec
nejdůležitějšímu z celého díla soluň-
ských bratří. Je to jejich obhajoba jed-
noty křesťanů a téměř prorocky pro-
zíravé rozpoznání úlohy slovanského
elementu pro její zachování. Cyril a
Metoděj přicházejí na Moravu v době, kdy
ještě trvala jednotu církve. Byla však už
vážně ohrožena. Byli si toho určitě vě-
domi. Uvědomovali si řadu skutečností
a chtěli na ně správně odpovědět. Viděli
předně, že hrozí přímé i budoucí nebez-
pečí z východu. Tomu chtěli čelit vytvo-
řením pevného a na východ vysunutého
centra misí do všech dosud nepokřtě-
ných oblastí hovořících slovanským
jazykem. Uvědomovali si rovněž, že do-
jde-li k rozkolu, vznikne ostrý zlom mezi
Západem a Východem a vytvoří se ne-
blahá dvoučlenná mocenská polarita.

Abychom si představili, čeho se obávali,
můžeme jako příměr použít nedávnou
zkušenost dvou bloků z období tzv. stu-
dené války. Tomu chtěli předejít snahou
vybudovat třetí, křesťanskou oblast i
mocenskou sílu. Uvědomili si i potřebu
vidět církev skutečně univerzálně a ni-
koli uniformně, k čemuž se schylovalo.
Jejich rozpětí nejde zúžit na jakýsi na-
cionální zájem o jakkoli tehdy vyznam-
né území Moravy. Šlo jim o řešení po-
vahy Evropy jako křesťanského konti-
nentu, který potřebuje všeobecný kře-
stánský základ a pluralitu projevů.

Příručka pro školní praxi

Příprava oslav 1150. výročí

slovanské misie na Velkou Moravu

Ministerstvo školství, mádeže a

tělovýchovy 2012, kolektiv autorů pod

vedením Prof. Dr. Petra Piňhy

Poslední léta Metodějova života a jeho smrt

6. dubna si připomínáme výroční den
úmrtí svatého Metoděje. Poslední léta
jeho života byla skutečně pozhnaná a
plodná.

V roce 880 navštívil Metoděj opět
Řím, aby se hájil proti nařčením biskupa
Wichinga. Před papežem Janem VIII.
obhájil použití staroslověňštiny při bo-
hoslužbách a následně papež staroslo-
věnskou liturgii schválil bulou Indus-
triae tuae (Tvé horlivosti), s tím, že epi-
štola a evangelium musí být čteny nej-
dříve v latině a až poté ve staroslově-
nštině a zároveň potvrdil vytvoření mo-
ravské arcidiecéze. V čele moravské ar-
cidiecéze stanul Metoděj, Wiching byl
potvrzen jako podřízený nitranský bis-
kup. Tyto události byly velkým úspě-
chem zahraniční politiky knížete Svato-
pluka I. V bule Industriae tuae papež
Svatopluka klade na roveň ostatních kře-
stánských, především franských, panov-
níků tehdejší Evropy. Originální text
buly se nezachoval. Její opis je obsažen
v kodexu z Monte Cassina z 11. století
ve Vatikánském archivu.

Posléze Metoděj někdy v letech 881 –
882 navštívil také Konstantinopol. I zde

Smrt sv. Metoděje, obraz Václava Vysekala na stropě kaple sv. Cyrila a Metoděje v Polepech u Kolína

mezi tím došlo k velkým změnám. Roku 877 zemřel patriarcha Ignatios a za jeho nástupce byl kanonicky zvolen a dosazen Fotios, který si vyžádal také potvrzení papežovo. Tím došlo ke smíření mezi ním a římským stolicem. Došlo také k jednání papeže s císařem o ožehavé otázce bulharské. V té době byl Metodějův původní stolec sv. Andronika v Sirmiu (po smrti sv. Cyrila byl Metoděj původně jmenován arcibiskupem moravsko-panonským) v rukou Bulharů. Metoděj jel tedy do Konstantinopole hájit svá práva i na toto území a snad se zde také setkal i s Bulharským knížetem Borisem. Metoděj byl v Konstantinopoli slavnostně přijat byzantským císařem Basileem I. Císař i patriarcha si pak ponechali u sebe dva z Metodějových slovanských žáků a opisy slovanských bohoslužebných knih, které měly být využity při dalších misijních cestách do Bulharska a do Ruska.

Po návratu z Konstantinopole Metoděj ustával poněkud ve své putovní misijní činnosti: jeho vůli diktovalo svůj zákon již stáří. Měl však již zástupy mladých pomocníků. V době jeho smrti se počítalo na 200 slovanských žáků. Metoděj si nyní vyhledal pevné sídlo jednak, aby si odpočinul, jednak jako nutný předpoklad pro literární práci, které se chtěl věnovat. V těch letech provedl konečnou úpravu dosavadních překladů svých

i bratrových a přeložil podle řecké předlohy ostatní knihy Písma svatého, takže Moravané měli v rukou úplný překlad Písma sv. Starého i Nového zákona kromě knih Makkabejských. Mimo to jako vzdělávací četbu přeložil i několik životopisů církevních otců, tzv. pateriky, a sestavil příručku církevního práva, nomokanon, zvaný slovansky kormčaja kniha. Práci tu provedl za osm měsíců za pomoci dvou rychlopisců, jimž diktoval.

Právě v té době se otvíraly pro misijní práci nové obzory, když mocný Svatopluk porazil r. 884 německého krále Arnulfa a dobyl východní a severní Panonie, kam Metoděj předtím nesměl. Avšak léta Metodějova života byla sečtena.

Metoděj zemřel 6. dubna 885 a byl pochován ve svém stoličním (katedrálním) chrámě. Konec jeho života, smrt a pohřeb líčí legenda „Metodějův život“ v 17. kapitole. Před smrtí označil za svého zástupce Moravana Gorazda, jak o tom vypráví zmíněná legenda: „I tázali se Metoděje řkouce: Koho uznáváš, otče a ctihodný učiteli, mezi svými učedníky za hodna, aby se stal tvým a tvého učení nástupcem? Metoděj ukázal jim na jednoho ze svých spolehlivých učedníků, zvaného Gorazd, a pravil: Tento jest muž svobodný a z vaší země, dobře znalý v knihách latinských, pravověrný.

Staň se tedy vůle Boží a vaše láska, jakož i má!“ Gorazda pak měl podle kanonického práva definitivně potvrdit papež.

Poslední dny zachycuje legenda dojemně: „Když se na Květnou neděli shromáždil všechen lid, vešel Metoděj do chrámu a jsa nemocen, kázal žehnání císaři, knížeti Svatoplukovi i duchovenstvu a lidu, a řekl: Opatrujte mne, dítky, do třetího dne. Tak se i stalo. Když svítalo na třetí den, řekl naposled: V ruce tvé, Pane, poručím duši svou. Zesnul v rukou kněží v šestý den měsíce dubna v třetí indikci roku šest tisíc tři sta devadesát tři od stvoření světa (6. dubna 885). Učedníci jeho jej uložili do rakve a učinili mu důstojné pocty: smuteční obřady vykonali latinsky, řecky a slovansky a pochovali jej v stoličním chrámu. I přiřazen byl k Otcům svým a patriarchům a prorokům a apoštolům, učitelům a mučedníkům. Lidí pak se sešel nesčíslný zástup: provázeli jej se svícemi, oplakávající dobrého učitele a pastýře, mužské pohlaví i ženské, malí i velcí, bohatí i chudí, svobodní i otroci, vdovy i sirotci, cizí i tuzemci, nemocní i zdraví, všichni toho, který býval všechněm vším, aby všechny získal.“

Bohumil Zlámal

Svatí Cyril a Metoděj

Křesťanská akademie Řím 1985

Hrob sv. Metoděje

Z líčení legendy „Metodějův život“ vyplývá, že sv. Metoděj byl pochován v stoličním či katedrálním chrámu svého rezidenčního sídla, města „Velehradu“. Místo v chrámě, kde ho uložili, označuje tzv. proložní legenda slovy: „Ve velkém moravském chrámu po levé straně za oltářem Bohorodičky.“ Nevíme ovšem, kde tento arcibiskupský chrám stál. Místo „Velehrad“ však nemuselo být totožné s hlavním sídlem Svatoplukovým, které dodnes nebylo spolehlivě a jednoznačně lokalizováno. Pouze stará moravská tradice (dosvědčená listinou Přemysla I. z roku 1228) umísťuje hlavní Metodějův chrám na území nynějšího Starého Města u Uherského Hradiště, které se před rokem 1202 jmenovalo Veligrad, a zároveň ztotožňuje toto mí-

sto s hlavním sídlem Svatoplukovým. Na základě těchto pramenů byl hrob v minulém i tomto století hledán na mnoha místech jižní Moravy, většinou v okolí Uherského Hradiště. Žádný z nálezů se však neukázal jako prokazatelný. Snad pravdě nejbližší by byly nálezy v Sadech u Uherského Hradiště.

Roku 1970 v odborném časopise „Slovenská archeológia“ publikoval Vilém Hrubý článek nazvaný „Hrob svatého Metoděje v Uherském Hradišti v Sadech?“, v němž zveřejnil archeologické zjištění dvou míst ve zdivu velkomoravského kostela, která mohla sloužit k pohřbení významnějších jedinců. Vlastní hroby se však nedochovaly. V článku formuloval autor hypotézu, že v jedné z dutin mohl být původně pohřben arcibiskup Metoděj.

V kostele v Sadech bylo objeveno, že vnější zeď byla vydlabána v celé své šířce a tak bylo vytvořeno hrobové lůžko široké 65–70 cm, a dlouhé 210 cm, z vnější strany byla přizděná zídka, aby hrob uzavírala, byla dlouhá 290 cm. Výška hrobu nám chybí, ale dr. Hrubý předpokládá výšku asi 80 cm. Po vyčištění otvoru bylo jasné, že otvor pro hrob byl vytesán ve zdi, která již stála, takže dno se nepodařilo úplně vyrovnat: kameny byly ohlazovány a dno lůžka vyrovnáno maltou. V osvobozené dutině byly nalezeny kusy kamenů a dřeva, opálené ohněm, rozdrobená omítka, uhlíky, kousky roztaveného bronzu. V dutině hrobu byla ohořelá kost předloktí, která mohla patřit osobě tam pohřbené: Metodějovi? Úlomek byl uložen v Moravském museu. Zajímavý byl pekáč roztaveného barevného kovu: východní biskupové nenosili kříž, nýbrž Panhagiu – Přesvatou Bohorodičku. Šlo o Metodějovu?

Lze tedy uzavírat, že hrob byl vysekán, když zeď již stála; vysekaný hrob, když tam byl uložen mrtvý, byl zvenčí uzavřen přistavěnou zídkou, kdežto z vnitřku byl zajištěn deskou z červeného kamene o tloušťce 3,5 cm. Tato deska byla vetřelci již kdysi dávno roztříštěna na kusy, zbytky byly nalezeny na podlaze kněžiště i v hrobní dutině. Také v jihovýchodním rohu transeptu se našel druhý zazděný hrob. Je však daleko užší, široký 40 cm. Neprorážel celou vnější

zeď, mrtvola tam byla připohřbena do otvoru z vnějšku; ne ve zdi, ale při zdi. Ne v kostele, ale při kostelu. Svolaná komise uzavřela: „Všechny uvedené okolnosti naznačují, že v chrámovém zdivu byly na obou místech upraveny dutiny, které lze vysvětlit jen jako hrobky ve zdi.“ Zda jednou z nich byl hrob Metodějův zůstává otázkou. Bylo by to logické, ale hrob byl prázdný a další důkazy nemáme.

O horbu sv. Metoděje podle
<http://cormier.websnadno.cz/Hrob-svateho-Metodeje.html>

Doc. Luděk Galuška ve vyprávění u kostela v Sadech u Uherského Hradiště se zamýšlí nad tím, že celá lokalita vykazuje mnoho znaků pro sídlo prvního metropolity Metoděje. Především je to prostorný chrám o rozměrech 23 x 7 metrů, který po bazilice v Mikulčicích je druhou největší sakrální stavbou doposud objevenou na území Velké Moravy. K chrámu přiléhá kaple, ve které byl nalezen hrob významného velmože, snad samotného knížete Svatopluka. Nedaleko kostela bylo vykopáno baptisterium – křtitelnice, opět znamení pro biskupský chrám. Taktéž se našly pozůstatky dřevěné stavby halového typu, pravděpodobně školy, což potvrzují nálezy stílů, kovových a kostěných pisátek, kterými psali žáci písmena do voskových tabulek, předchůdců dnešních sešitů. Kolem kostela i v kostele byly objeveny hroby významných osob, což dosvědčuje hrobový inventář – meče, šperky, keramika a podobně. To vše by svědčilo, že místní chrám byl skutečně metropolitním.

Jak je to tedy s hrobem Metodějovým, který by se zde měl nacházet? Hrobku odpovídající popisu uvedenému v proložené legendě objevil profesor Hrubý v roce 1964. Nachází se na jižní straně apsidy, kde byla hrobka vytesána přímo do obvodového zdiva základů. Z vnější strany byla překryta kamennou zídkou, zatímco z vnitřní strany kryla vstup do hrobky deska z červenofialového vápence. Dnes na stavebně ošetřených a upravených základech však místo hrobky není žádným způsobem označeno. Zda se skutečně jednalo o hrob Metodějův spolehlivě nevíme, protože celá věc má háček.

V hrobce se nenašly datovatelné ostatky. Jenom žárem prošílé kousky lidské kosti, malý zlomek železa, slitek bronzu a kousky propálené načervenalé omítky. To ovšem k identifikaci pohřbeného jedince nestačí. Hrobka byla pravděpodobně už kdysi dávno vyloupena, jak se to stalo i s jinými hroby v této lokalitě. Je zde ale ještě jedna možnost. Víme, že kníže Svatopluk zpočátku Metoděje v jeho misijní činnosti podporoval. Cyril s Metodějem zavedli na Moravě staroslověštinu do liturgie. S tím se nemohl smířit klérus bavorský, představovaný zejména biskupstvím pasovským, které zásluhou Cyrila a Metoděje a jejich úžasného díla ztrácelo vliv na východě, ve slovanských oblastech. Známé jméno nitranského biskupa Wichinga, který staroslověštinou liturgii odmítal, proti Metoději intrikoval a na svou stranu postupně získal i Svatopluka. Když po Metodějově smrti nastoupil na arcibiskupský stolec právě tento Wiching, staroslověštinou mši zakázal, Metodějovi žáci byli z Moravy vyhnáni a ti, kteří si nepospíšili, dokonce prodáni do otroctví. A teď si představte: Metoděj umírá, arcibiskupem se stává Wiching a vydává nařízení o zákazu staroslověšské mše. Metodějovi žáci tuší pogrom, který bude následovat. Znájí Wichinga a vědí, že půjde přes mrtvolu, přeneseně i doslovně. Obávají se, že by mohl zneškodnit a možná i propagandisticky využít ostatků jejich učitele. Jedné noci tajně otevrou hrobku, vezmou Metodějovo tělo a pohřbí je na takovém místě, kde je Wichingovi nohladi nenajdou. Hrobka za oltářem ve zdi zůstává prázdná. Ty kosti, Malta a kousky kovů se tam mohly dostat v průběhu následujících století, kdy hrobka mohla být násilně otevřena vykrádači hrobů. A tak nemáme a patrně nikdy nebudeme mít stoprocentní jistotu. Je možné pouze doufat, že se objeví nějaký nový pramen, který nás dovede na novou stopu.

*Podle knihy Jiřího Jílka:
Olšava ví svoje*

I když z ostatků sv. Cyrila, jak jsme uvedli v únorovém čísle Hlasů národa, zůstalo dodnes jen pár zlomků kostí a ostatky sv. Metoděje nemáme vůbec, naprosto to nevadí. Důležité je jejich

celoživotní dílo, které vykonali pro církev i naše předky a důležité je, že nyní jsou u Pána Boha v nebi jako naši mocní ochráncové a přímlovci.

Národní pout' kněží na Velehrad

V době od 15. – 17. dubna 2013 se v rámci oslav 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje chystá pout' biskupů, kněží a jáhnů na Velehrad. Kněžské povolání bude ústředním tématem programu, jehož hlavním bodem je poutní mše svatá, kterou slouží olomoucký arcibiskup Jan Graubner v úterý 16. dubna 2013 od 10.00 hodin - kázat bude kardinál Dominik Duka.

Důležitými událostmi se stanou pondělní večerní modlitby v kajícím duchu a úterní odpolední požehnání, jež má charakter vyslání kněží jako služebníků evangelia.

Kromě bohatého duchovního programu, do něhož budou zapojeni biskupové Čech a Moravy i doprovodného kulturního programu, zazní na pouti kněží také celá řada zajímavých přednášek na témata, s nimiž se kněží ve své praxi setkávají. Mj. o hledání identity kněze promluví opat M. Samuel z trapistického kláštera v Nových Dvorech; Mons. Aleš Opatrný Th.D. bude mít přednášku

s tématem Pastorační rozvedených a Prof. PhDr. Vladimír Smékal, CSc. pohovoří na téma Dorůstání ke zralosti v kněžské profesi.

V úterý 16. dubna si zároveň připomeneme kardinála Tomáše Špidlíka, nejvýznamnějšího českého teologa žijícího v zahraničí, který v roce 2010 zemřel v Římě. Byl světově proslulým znalcem spirituality křesťanského Východu, významným představitelem ekumenického úsilí a uznávaným reprezentantem a propagátorem české kultury. Právě z toho důvodu uvede den přednáška Marka Rupnika, ředitele římského Centra Aletti, jehož byl kardinál Špidlík členem, na téma Misie v dnešním světě. Na hlavní část programu se na Velehradě očekává účast mnoha set kněží.

Jedna z nejvýznamnějších společných kněžských poutí se na Velehradě odehrála ve středu 10. dubna 1985 jako připomenutí 1100. výročí smrti sv. Metoděje. Přestože se konala ve všední den, účastnilo se jí přes deset tisíc lidí. Kardinál Tomášek během ní přečetl poselství papeže Jana Pavla II., vyzývající kněze k tomu, aby podle Metodějova vzoru nepodléhali strachu a beznaději a vyzval zároveň přítomné duchovní, aby odmítali angažovanost v prorežimních aktivitách. Tato pout' byla jakousi duchovní předzvěstí masové pouti v létě téhož roku.

Podle zpráv České biskupské konference

Cyril a Metoděj 1150 let

Přípravná modlitba k jubileu v roce 2013

**Bože, tys poslal našim předkům
svatého Cyrila a Metoděje,
aby jim hlásali evangelium
slovanským jazykem.
Dej, ať i my přijímáme s radostí
tvé poselství,
řídíme se jim ve svém životě
a na jejich přímlovu
ať jsme všichni
spojeni v jednotě víry a lásky.
Amen.**

Modlitba pro důchodce

**Pane Bože, já Tě prosím
dej mi zdraví, duši klid,
abych mohla v každé době,
sama sobě posloužit.**

**Do srdce mně pro každého,
upřímnost a lásku dej,
v práci, kterou mohu konat,
Pane Bože pomáhej.**

**V Tebe věřím, v Tebe doufám,
proto Bože při mně stůj,
tělo mé i duši moji,
Pane Bože opatruj.**

Účastníci pouti 7. července 1985 na Velehradě

MLADÝM

Načerpát vitaminy

I když podle kalendáře máme již jaro, zima nás ještě straší, a tak se snažíme jíst hodně vitaminů, abychom dokázali vzdorovat únavě, která nás v tomto období přepadá, a zůstali v dobré kondici. Snažíme se své děti dobře vyzbrojit proti všudypřítomným zákeřným virům, dbáme o jejich tělesné blaho – a je to tak dobře. Myslíme však také na to, jak je vyzbrojit duchovně? Hlídáme si termíny očkování a sledujeme, jestli správně rostou, ale věnujeme stejnou pozornost i jejich duchovnímu růstu? Pro své miláčky vymačkáváme pomeranče a krájíme petrželku, ale uvědomujeme si, že jejich srdce potřebuje „duchovní vitaminy“, aby mohli růst v Boží lásce?

Co je to za „vitaminy“ a kde je máme hledat? Bůh se nám dává ve svátostech. Přichází do našeho těla, aby nás živil, léčil a posvětil a aby nám odpustil. Uvědomujeme si tuto sílu svátosti a z nich zvláště eucharistie a svátosti smíření, které nás provázejí celým životem? Umíme čerpat z nevysychajícího pramene, který v nás vytryskl v den našeho křtu? „Kdo se napije vody, kterou mu já dám, nebude žíznit navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného.“ (Jan 4, 14) Svátosti jsou nevyčerpatelným pokladem, z něhož si každý den můžeme brát to, co k životu potřebujeme.

Při modlitbě nám Bůh „dobíjí baterky“. Všechny děti vědí, že žádný elektrický přístroj nefunguje, pokud není zapojen do zásuvky. Pro nás platí totéž. „Fungovat“ můžeme jen tehdy, když jsme napojeni na Boha. Čím víc jsme přetížení, unavení, přepracováni a ve spěchu, tím naléhavěji se potřebujeme zastavit a pomodlit. A ne jen jednou za čas, ale každý den, a ne rychle, abychom to měli co nejdřív z krku, ale s plným vědomím a soustředěním vložit své břemeno Bohu do rukou. Všichni máme zkušenost s tím, že únava nás uzavírá do bludného kruhu. Když jsme unavení, máme sklon k tomu, že děláme spoustu zbytečných věcí a zbytečně se rozčilujeme, a tak mrháme energií, což nás vyčerpává ještě více. Jediný prostředek jak z tohoto koloběhu vystoupit spočívá v tom, že všechno svěříme do rukou Božích: „Pane, jsem jen nástroj ve tvých rukou. Důležité nejsou mé plány, ale to, co ty chceš učinit skrze mě. Všechno očekávám od tebe, bez tebe nezmůžu nic.“

Naším pokrmem je při tom Boží slovo. Čist slovo Boží a rozjímat o něm není žádný přepych, ale nutnost. Písmo svaté je jako chleba, z něhož nám církev jako správná matka každý den kousek podává. Touto každodenní porcí chleba jsou liturgická čtení, zvláště ta mešní. V misálu si je může vyhledat každý z nás. Jistě, úplně všemu v nich neporozumíme

a někdy býváme tak unavení či roztržiti, až máme dojem, že čtením těchto úryvků, jejichž smysl nám uniká, jen ztrácíme čas. Duch svatý však nikdy unavený ani roztržitý není. To on způsobí, že v nás Boží slovo zapustí kořeny, to on nám ho pomůže vstřebat, aby pro nás bylo výživným pokrmem.

Bůh nám neúnavně, plnými hrstmi dává vše, co potřebujeme, abychom rostli v jeho lásce. My však musíme být připraveni jeho dary přijímat. Bůh před námi stojí jako žebrák a nikdy si vstup nevynucuje. Otevřít dveře musíme my sami. Jak? Tím, že věnujeme pozornost svým bližním, dělíme se s nimi a odpouštíme jim, otvíráme svá srdce, která jsou pak schopna přijímat Boží dary. Únava je často příčinou toho, že se stahujeme do sebe a soustředíme se jen na své vlastní povinnosti a těžkosti a bližní pak zanedbáváme. Když jsou naše uši, oči a srdce vůči bratrům uzavřeny, Bůh k nám vejít nemůže.

Když je zima nejtužší – když se nás v životě zmocňuje únava, bolest či temnota – všichni potřebujeme „načerpát vitaminy“, abychom dokázali vzdorovat zákeřným virům jménem skleslost, uzavřenost a zoufalství. Když chráníme děti před chřipkou, myslíme také na to, abychom je vyzbrojili proti těmto obávaným duchovním virům napadajícím to, co je v nás nejceněnější.

*Z knihy Vira v rodině od Christiny Ponsardové
vydalo Karmelitánské nakladatelství*

Neobyčejné příběhy Ondřeje Dunara (4)

Poslední měsíce války

Psal se rok 1944 a válka se chýlila ke konci. Stále častější byly nálety na Vídeň. Bombardování bylo na denním pořádku. Při vyhlášení poplachu se všichni utíkali schovat do krytu nebo aspoň do sklepů domů. Mnohokrát nebylo ani dost času, na to abychom se ukryli. Bomby zasypávaly celé městské čtvrti, všude hořící domy, lidé byli často pohřbeni zaživa v hořících budovách. Tragédie byly na denním pořádku. Ve Vídni byly vybudované velké protiletadlové kryty. Jeden takový byl blízko našeho domu. Byla to masivní železobetonová stavba, která měla čtrnáct poschodí a mohlo se zde ukrýt až deset tisíc lidí. Horní poschodí většinou zůstávala prázdná pro případ, že by kryt dostal přímý zásah, ale nepočítalo se s tím, že by bomba prorazila víc jak dvě poschodí, kryt byl velmi silný.

Počátkem roku 1945 se fronta blížila k Vídni. Němci začali ustupovat a všechno za sebou likvidovat, zapalovali sklady, kde byly různé zásoby. Nakonec také vyhodili do vzduchu všechny mosty přes řeku Dunaj. Když Němci podpalovali skladiště, lidé se začali na hořící budovy vrhat a rabovat všechno, co tam bylo uloženo. Každý se snažil nabrat především potraviny, ale také různé jiné věci, zkrátka, co komu přišlo pod ruku. Němci do lidí stříleli, aby jim zabránili v rabování, ale neměli už sílu všechno uhlídat.

Vzpomínám si, že Němci měli připravený celý vlak potravin, který chtěli na poslední chvíli odvézt z Vídne. Američané však zaútočili a vlak nemohl opustit nádraží, když to zjistili lidé, vrhli se na naložený vlak a začali rabovat, byl jsem tam také. Němci do nás začali střílet, kulky mi svištěly nad hlavou a tak jsem musel seskočit z vagonu a utíkat pryč. Na nádraží začala nalétávat letadla a ostřelovat vlak z kulometů. Utíkal jsem co mi síly stačily a kolem sebe slyšel jen hvízdání kulek, které narážely do země a do okolních domů. Když jsem doběhl až k našemu domu, nemohl jsem se dostat dveřmi dovnitř. Přímou na nich totiž ležel mrtvý německý voják. Musel jsem ho odtáhnout kousek stranou, abych se dostal dovnitř. Když jsem vstoupil do našeho bytu, matka právě zatápěla v kamnech, aby rozpustila margarín. Řekl jsem jí, aby to nedělala, že se z komína bude kouřit a to bude signál pro letadla, aby na náš dům házela bomby a že nás to všechny zabije. Matka však neposlechla. Rádio neustále hlásilo varování před nálety a matka mě neustále opakovala, abych se šel schovat do sklepa. Nakonec jsem ji poslechl a šel do sklepa pod naším domem. Sotva jsem tam došel, za malou chvíli se ozvala velká rána a do sklepa se valil prach a kouř. Nebylo vidět na krok a přes ústa jsme si museli dát hadry, abychom vůbec mohli dýchat. Když se prach usadil a bylo aspoň trochu vidět, utíkal jsem rychle nahoru do našeho bytu, ale ten byl ještě plný dýmu, takže jsem nic neviděl. Snažil jsem se volat svou matku, ale ta se neozývala, všude bylo hrobové ticho. Když se prach trochu usadil a začalo být vidět, zjistil jsem, že všechno v bytě je úplně rozbité. Nábytek

byl na kusy, stále jsem volal matku, ale nikde jsem ji neviděl. Nakonec se v koutě něco pohnulo a ze země se začala zdvíhat postava celá bílá se silnou vrstvou prachu na sobě. Poznal jsem, že je to má matka. Strašně se mi ulevilo, že není mrtvá. Když se dým trochu rozplynul, uviděl jsem, že ve stropě místnosti je velká díra. Bylo přes ni vidět až do nebe. Tři poschodí nad námi byla proražená. Co udělalo tak velkou díru?

Začal jsem rychle odhrnovat rozbitý nábytek a haldu trosek a pod rozbitou postelí na podlaze ležela velká bomba, byla celá zaprášená. Řekl jsem matce: „V našem bytě je velká bomba, která nevybuchla. Co budeme dělat? Bomba může každou chvíli vybuchnout a všechny v domě zabije.“ Jako zběsilý jsem vyběhl na ulici. Právě tam byli dva německí vojáci a tak jsem jim řekl, že v domě je velká bomba, kterou je potřeba vynést ven, dokud nevybuchne. Vojáci mi řekli, že to není jejich práce a odešli pryč. Tak jsem se zase rychle vrátil do našeho bytu a strnul jsem hrůzou. Matka měla tu velkou bombu, krásně očištěnou, jen se leskla. Nevím, co jí to napadlo tu bombu čistit. Museli jsme bombu dostat urychleně ven. Chlapi co bydleli v našem domě, donesli jakési obrovské koryto, vzali velkou pevnou deku na ni opatrně přesunuli bombu a čtyři chlapi vzali deku každý za jeden konec a opatrně ji uložili do toho velkého koryta. Pak bombu vynesli na ulici, co nejdál od našeho domu, aby neudělala mnoho škody, kdyby snad vybuchla. Tak jsme se bomby zbavili. Měli jsme nepopsatelné štěstí, že při dopadu nevybuchla. Zničila by celý dům a také všechny, kteří byli schováni ve sklepech.

Už jsem se zmiňoval o tom, že ve městě byly postavené protiletadlové kryty, kam se mohli schovat obyvatelé. Při posledním tzv. koberecovém bombardování zasáhly bomby i ten veřejný kryt. Nikdo z lidí, kteří tam byli schováni nezůstal naživu. Když jsem šel po náletu tou ulicí, naskytla se mi hrůzná podívaná. V jediném okamžiku byl zmasakrován velký počet lidí, nepřežil ani jediný. Stromy v parku okolo byly ovesené kusy masa z lidských těl. Všechna ta těla byla roztrhaná na malé kousky, ani jedno tělo nezůstalo celé. Na chodníku ležela bota a když jsem se na ni podíval, byla v ní utržená lidská noha. Bylo to hrozné, všechno se potom posbíralo do beden a odvezlo pryč. Zahynula, tam také jedna matka s malým dítětem. Jako svědectví po nich zůstala naprosto netknutá láhev s mlékem.

Vídeň osvobozovaly Spojenecké armády – americká, ruská, anglická a francouzská. Přes naši čtvrt se přehnala ruská armáda. Rusové vnikli i do našeho domu a hledali německé vojáky, jestli tam nejsou schováni. Když všechno prohledali, tak zase rychle odešli pryč. Za chvíli za nimi, ale došla druhá skupina ruských vojáků, to však nebyli vojáci, ale piráti, kteří začali lidi okrádat. Kdo měl na ruce hodinky nebo na krku nějaký řetízek, všechno vzali. Začali také znásilňovat ženy, ale i malé děti a staré babičky. Bylo jim to úplně jedno. Chovali se jako zvířata. Kdo nechtěl dát své hodinky, tak ho klidně zastřelili. Podobně ženy, pokud se bránily a nechtěly se podvolit, tak je také zastřelili. Mladá děvčata se tomu v dalších dnech bránila, tak že se

převlékala za chlapce a aby nebylo poznat, že jsou to ženy, tak si na krátko ostříhaly také vlasy. To byla často jediná možnost jak se zachránit před násilníky. Většina ruských vojáků, kteří osvobozovali Vídeň zřejmě nikdy nepoznala civilizaci. Byli izolováni od okolního světa a neměli možnost poznat jiný život než v Sovětském Rusku. Každý Evropan byl pro ně bohatc a nemohli pochopit, že by tak běžně žily rodiny v civilizovaných zemích. Byl to velmi zaostalý národ, který neznal žádnou vyšší kulturu.

Po osvobození

Po skončení války, bylo město Vídeň úplně zničené. V kritické situaci se nacházel veškerý průmysl a také zemědělství bylo zcela na mizině. Celé Rakousko bylo vyrabované a zvláště tíživý byl nedostatek potravin. Město Vídeň i celá Rakouská republika byly rozděleny do čtyř zón, podle dohody vítězných velmocí. Každá z osvobozovacích armád měla povinnost zásobovat obyvatele své zóny. Měli jim zajistit potraviny, oděvy, domácí potřeby a další věci. Přitom jednotlivé velmoci nesměly zasahovat do oblasti druhé velmoci.

Náš 20. okres byl v ruské zóně. Ruské zásobování však bylo naprosto nedostatečné. Lidé stáli celé dny a noci ve frontách u obchodů, aby dostali aspoň kousek něčeho k jídlu, ale situace byla katastrofická. Chleba byl starý, černý a nechutný. Mouky bývalo málo, většinou jsme dostávali fazole a tvrdý hrách, který bylo potřeba vařit celý den, aby se dal vůbec jíst. Kousek masa byl naprostou vzácností. Lidé mnohdy stáli před obchodem celou noc, aby dostali kousek masa nebo trochu mléka, ale to bývalo většinou jen sušené, cukr nebyl vůbec.

Američané ve své zóně měli zásobování pro své obyvatele výborné. Lidé mohli dostat dobrý bílý chleba, také mouku nebo i „Unra“ máslo. A také ostatního zboží bylo dostatek. Podobně i anglická i francouzská zóna, byly dobře zásobované. Proto obyvatelé z ruské zóny začali chodit nakupovat do zóny americké, anglické a francouzské. Tím ovšem vznikl nakonec nedostatek potravin i v těchto zónách, protože lidé z ruské zóny jim to všechno vykoupili. Proto se nakonec udělalo opatření, že v každé zóně byly vydané potravinové lístky, které dostávala každá rodina podle počtu svých příslušníků a tak lidé nemohli nakupovat v jiných zónách, pouze tam kde bydleli. To ovšem způsobilo zase jiné zmatky, protože některé rodiny se začaly stěhovat do americké zóny nebo do jiných západních zón, kde měli možnost si kupovat potraviny a jiné věci.

Celkový nedostatek potravin vedl k tomu, že se rozbíjel černý obchod. Zde bylo k dostání všechno, ale pochopitelně za vyšší cenu. Lidé však peněz mnoho neměli. Obyvatelé Vídně neměli žádnou práci. Průmysl byl zničený, továrny byly rozbombardované a také soukromníci měli všechno poničené. Stát dával určitou peněžní podporu v nezaměstnanosti, ale nebylo toho moc a pro většinu rodin to k obživě nestačilo.

Moje matka se stala velkou pašeračkou černého obchodu a já jsem jí v tom vydatně pomáhal. Nedostatkové zboží jako byl cukr, káva nebo čaj, ale i jiné potraviny, např. brambory nebo potřeby pro domácnost, ale také školní potřeby pro děti, tužky,

pastelky a hračky, to všechno jsme pašovali z Československa do Rakouska. Především jsme dováželi cukr, jehož kilogram se tehdy prodával ve Vídni za 200 šilinků. Z Rakouska jsme na Slovensko vozili zase různé látky a oděvy a zvláště, nylonové punčochy pro ženy. Z počátku černý obchod velmi dobře prosperoval, měli jsme vytvořenou bezpečnou cestu přes řeku Moravu a celou síť spolupracovníků, kteří nám zajišťovali zboží a umožňovali bezpečný přechod hranic. Ve Vídni jsme měli zase další spolupracovníky, kteří od nás veškeré zboží bez problémů odkoupili. Toto černé obchodování jsme úspěšně provozovali až do roku 1948 a potom ještě do jisté míry až do roku 1950, kdy se hranice uzavřely a ostatní dráty nabitě elektrickým proudem pak znemožnily jejich přechod. Také členové pohraniční stráže byli postupně vyměňováni a takzvané nespolehlivé osoby byly odstraněny. Tak jsme postupně ztratili všechny naše spolupracovníky na hranicích a nikdo nám již nemohl zaručit bezpečný přechod. Tak se nakonec uzavřela železná opona a Československo se stalo velkým koncentračním táborem.

Náš rodinný život

Jak jsem o tom již dříve psal moji rodiče se ještě před válkou rozvedli a našli si nové životní partnery. Nás šest sourozenců žilo v různých rodinách. Po válce už jsme všichni byli ve věku dospělosti. Do mého života v té době vstoupilo několik dívek. O první z nich Hildě Kolářkové jsem již psal jako o své velké školní lásce. Již tehdy jsme si slibovali věrnost, ale v životě je nakonec všechno jinak.

V roce 1947 žil v Bratislavě můj bratr Jan. Protože byl Československým občanem dostal povolávací rozkaz, aby nastoupil do Československé armády, protože se chtěl vojenské službě vyhnout, rozhodl se ilegálně opustit Československou republiku a utekl do Vídně a tam u naší matky natrvalo zůstal. Zde se také seznámil s Hildou, kterou jsem tenkrát považoval za svoji snoubenku. Já jsem tehdy na nějaký čas musel odjet na Slovensko a zůstal jsem v Bratislavě. Bratr Jan byl ve Vídni a za čas se s Hildou velmi sblížili. Já jsem si zase v Bratislavě našel novou přítelkyni, která se jmenovala Anička Machytková. Měl jsem ji rád a ona zase mě. Nebyla to láska trvalá, ale jen přechodná, věděl jsem, že v Bratislavě nebudu moci zůstat na trvalo, ale že se budu muset vrátit do Vídně ke své matce. Tak jsme se nakonec s Aničkou museli rozejít a Hilda se o tomto našem vztahu nikdy nedozvěděla. Když jsem se vrátil do Vídně, tak Hilda nevěděla, co má dělat, protože mě považovala za svého snoubence, ale na druhé straně se jí zase velice zalíbil můj bratr Jan.

Do mého života však vstoupila ještě jiná dívka - Leopoldina Baumgartová. Když jsme ze Slovenska na černo dováželi cukr, chodilo si ho k nám kupovat mnoho rodin. Chodila k nám nakupovat také paní Baumgartová, která měla několik malých dětí a jednu starší dceru Leopoldinu. Ta k nám jednou přišla pro cukr a já jsem se s ní dal do řeči, a protože to byla hezká holka, tak jsme si spolu domluvili schůzku. Od té doby jsme častěji chodili na taneční zábavy a vznikl mezi námi hluboký citový vztah. Jednou když má matka odcestovala na pár dní na Slovensko a byl jsem doma sám, tak jsem pozval Poldi, abychom

se společně pobavili. Po nějakém čase mi Poldi oznámila, že je se mnou v jiném stavu. Řekl jsem jí, aby si z toho nic nedělala, že jí budu pomáhat a nějak se to všechno vyřeší. Ve skutečnosti jsem nevěděl, co mám dělat. Když se má matka vrátila domů, tak jsem jí všechno pověděl, že čekám se svojí dívkou dítě. Matka si myslela, že se jedná o Hildu, ale vysvětlil jsem jí, že je to jiná dívka, že Hilda už dávno chodí s mým bratrem. A pověděl jsem jí o Poldině. Také jsem jí za pár dnů dovedl k nám domů a matce byla velmi sympatická a slíbila, že jí bude také pomáhat, když bude něco potřebovat pro sebe i pro to dítěátko, které se má narodit. Matku jsem poprosil, aby o Poldině nikomu neřekla, ani svému příteli Michalovi, ani Hildě, která se stále ještě nemohla rozhodnout mezi mnou a mým bratrem. Myslel jsem si, že kdyby se Hilda dozvěděla pravdu, tak by jí žalem puklo srdce, protože já jsem přeci jenom byl její první velká láska. Doufal jsem, že čas všechno zahojí.

Situaci napomohla náhoda, jednoho dne Hildina matka paní Kolářková musela na několik dní odjet z Vídně. Protože byla domovnicí, měla udržovat pořádek v celém domě. Hilda ji měla po dobu její nepřítomnosti zastupovat. Protože se jí však nechtělo, zjedнала si na tu práci paní Baumgartovou, Poldinu matku. Poldina toho využila a šla k Hildě místo své matky. Když mě tam potkala dělala jako kdybychom se v životě neviděli a já jsem se tvářil také tak. Jen tak náhodou jsme se dali do řeči a já jsem ji pozval do kina a ona s tím souhlasila. Sehráli jsme to před Hildou jako divadlo a chtěli jsme vidět jak na to bude reagovat. Hildě se to nelíbilo a žárlila. Když náš vztah s Poldinou pokračoval, nemohla se s tím smířit. Věděla, že její kamarádka Poldina má dítě, dcerku, ale nevěděla, od koho to dítě má a nemohla pochopit, že já její bývalý milenc, jsem si mohl najít takovou společnici a že její dobrá kamarádka jí mohla přebrat jejího milého. Já jsem však byl rád, že to dopadlo takto a dál už jsem si s tím nedělal velké starosti, protože jsem věděl, že Hilda má už mého bratra.

Také jsem již psal o Michalovi, příteli mé matky. Žili spolu dlouho jen v konkubinátě a ne jako manželé. Michal byl nevyléčitelný notorický alkoholik. Matka s ním nakonec po mnoha letech uzavřela manželství. Vzali se ve Vídni 12. června 1950. Toto manželství však nemělo trvat dlouho.

Přechod hranice mezi Československem a Rakouskem byl víc a víc obtížnější. Stále jsem chodil se svou matkou a už jsem ji nechtěl nechat chodit samotnou. Varoval jsem ji, že každým dnem mohou hranice uzavřít, tak že už se zpátky do Vídně nedostane, ale matka byla tvrdohlavá a chtěla si prosadit svoje, že tam ještě jednou naposledy půjde. Nemohl jsem jít tenkrát s ní. Michal byl opět zavřený. Dostal osm měsíců za pašování drog a doma jsme měli mého malého bratra Josefa, který chodil do školy, a tak jsem musel zůstat doma, abych se o něho postaral. Matka nakonec odešla do Československa sama. Přes hranice se dostala dobře bez jakéhokoliv problému. Na Slovensku ji však někdo udal na policii, že se schovává u své sestry. Policie tam došla a když zjistila, že matka nelegálně překročila Československé hranice okamžitě ji zatkl. Když ji eskortovali vlakem do Malacek, tak ji příslušníci státní bezpečnosti vyhodili z jedoucího vlaku ven a ona se na místě zabila. Stalo se to 2. dubna 1951.

Před odchodem matky do Československa jsme se domluvili, kdy se zase vrátí domů do Vídně. Když se v určenou dobu nevrátila myslel jsem si zpočátku, že jí to nějak časově nevyšlo. Když už ale uběhl celý týden a matka se neozývala a pak ještě druhý týden, tak už jsem dostal strach, že se něco stalo. Měl jsem na Slovensku dvě sestry a bratra. Starší sestra Josefina, která bydlela v Bratislavě mi poslala dopis, který ale adresovala matčině kamarádce do Vídně a ta mi jej odevzdala. Josefina mi psala, že mě musí napsat pravdu, co se stalo s naší matkou, že matka se už do Vídně nevrátí, protože už několik dní nežije. Byla pochovaná ve Velkých Levároch na Slovensku 11. dubna 1951. Byl to pro mě velký šok. Tak jsem zůstal s mým mladším bratrem Josefem, který ještě chodil do školy ve Vídni sám.

Protože jsem musel chodit do práce a vydělávat peníze pro Poldinu a své dítě i na obživu bratra, byl jsem nucen dát Josefa do dětského domova. Sám jsem se o něho starat nemohl. Michala jsem nikdy ve vězení nenavštívil a čekal jsem, až bude po odpykání trestu propuštěn. Protože jsem tušil, že po návratu z vězení začne všechno v bytě prodávat, aby měl zase na pijatiku, tak to co bylo možné jsem odstěhoval k jedné kamarádce mé matky.

Když se jednoho dne Michal objevil doma, hned se sháněl po své ženě a také po malém Josefovi. Snažil jsem se všechno zamaskovat a řekl jsme mu, že matka odjela na Slovensko a Josef, že je u kamaráda. Michal chodil po bytě a na první pohled poznal, že tam chybí mnoho věcí a že něco není v pořádku. Tak jsem se nakonec odhodlal a šel k němu a řekl mu: „Teď se posad' a já ti povím pravdu. Když jsi nebyl doma, odešla matka do Československa a už se k nám nevrátí, protože byla zabitá. Je mrtvá, už nežije.“ Michal vyskočil ze židle a začal křičet, ať si z něho nedělám blázna. Znovu jsem mu klidně řekl: „Nikdo si z tebe blázna nedělá, to co ti tady říkám je pravda.“ Zbledl a nebyl schopen slova. Pak se pustil do zoufalého pláče. Bylo mi ho líto. Vzpomněl jsem si, jak často matku terorizoval a dělal jí zle pro nic. Teď už bylo na lítost pozdě.

Když se Michal trochu uklidnil, zeptal jsem se ho, co hodlá dál dělat, že si bude muset najít práci, aby mohl žít jako člověk. Odpověděl, že teď nemá na nic myšlenky, že musím počkat, že si určitě něco najde. Ptal se znovu, co je s Josefem. Řekl jsem mu, že si nemusí dělat starosti, že je v dobrých rukách v dětském domově. Znovu se ptal na matčiny věci. Opět jsem mu zalhal, že když matka umírala, že bylo její přání, abych všechno po ní dal svým sestrám na Slovensko, aby na ni měly památku, a že už jsem všechno na Slovensko odvezl.

Zařídil jsem Michalovi jeden pokoj a všechny zbylé věci jsem odstěhoval k Baumgartům. Chtěl jsem se s Poldinou konečně oženit a rádně se starat o naši dceru Gábinu. Michal o tom, že mám ženu a dítě nevěděl. Moje matka zachovala tajemství. Dokud byla na živu, nechtěl jsem ji opustit, aby nezůstala s Michalem sama, a tak jsem se sňatkem otálel. Nyní už bylo všechno jinak. Nechal jsem Michalovi nějaké peníze do začátku a odstěhoval se definitivně z jeho bytu. Svou novou adresu jsem mu neřekl a nikdy jsme se potom spolu již nesetkali.

Pokračování přístě.

Fr. Emil Kapaun bude in memoriam vyznamenán

Vzácná Medaile cti pro statečného kaplana českého původu v americké armádě

Kapitán Fr. Emil Joseph Kapaun

Emil Joseph Kapaun se narodil 20. dubna 1916 na farmě tři kilometry od městečka Plzeň v Kansasu v rodině českých emigrantů. Otec Enos (* 1880) měl česko-německé předky a do Kansasu emigroval s rodinou v roce 1887. Matka Elizabeth Hájek (* 1895) se již narodila v Kansasu českým rodičům.

V roce 1940 byl Emil Kapaun vysvěcen na kněze a protože působil jako vojenský kaplan nedaleko svého rodiště, sloužil také pro místní českou menšinu mše sv. v jejich rodném jazyce.

Fr. Emil Kapaun působil na frontách 2. světové války a po ní dobrovolně nastoupil do služby v korejské válce. V Koreji působil jako kaplan 8. jízdního pluku 1. jízdní divize americké armády, která se vylodila v červenci 1950 u Pchongu a v následujících týdnech zabránila na tzv. Pusanském perimetru obsazení celého korejského ostrova komunisty.

Fr. Kapaun doprovázel vojáky do prvních linií, sloužil polní mše mezi zákopy. Už v srpnu 1950 byl za svou statečnost, kdy zachránil život zraněnému vojákovi, oceněn jedním z nejvyšších vyznamenání za chrabrost v boji, Bronzovou hvězdou.

V listopadu 1950 odmítl opustit zraněné vojáky a padl do zajetí během čínské ofenzivy u Unsanu na severu Koreje. Během následujícího pochodu smrti riskoval smrt, když zabránil, aby Číňané popravili vážně zraněné, kteří už nemohli jít. Při pobytu v zajateckém táboře, kde byli spojenečtí vojáci vystaveni nelidskému zacházení, se podle svědectví těch, kteří přežili, pro své druhy obětoval až do posledního dechu.

Zemřel 23. května 1951 na následky podvýživy, úplavici a zápal plic. Když viděl svého spoluvězně seržanta Mika Doweho plakat řek mu: „Neber si to tak, Miku, odcházím tam, kam jsem se chtěl vždycky dostat. Budu se tam za vás za všechny modlit.“ Byl pochován v masovém hrobě u řeky Jalu.

O výjimečnosti osobnosti Fr. Kapauna svědčí i to, že od roku 2008 probíhá proces jeho blahověštění. Z domovské diecéze Wichita, KS se v roce 2011 přenesl do Vatikánu, kde se nyní zkoumá zázračné uzdravení 20 letého mladíka, které se událo na jeho přimluvu. Fr. Kapaun by se tak mohl stát vůbec prvním blahoslaveným americkým vojákem.

Fr. Kapaun při polní mši svatě přímo na bojišti

Medal of Honor – Medaile cti

Letos 11. dubna dostane Fr. Emil Joseph Kapaun in memoriam od amerického prezidenta Baracka Obamy nejvyšší americké vojenské vyznamenání – Medaili cti (Medal of Honor). Ta je udělována od roku 1861 výhradně příslušníkům amerických ozbrojených sil. O její exkluzivitu svědčí i to, že ji dosud získalo jen 3446 vojáků. Z toho téměř polovina ji dostala za hrdinství v americké občanské válce v letech 1861–1865.

V historii zatím Medal of Honor dostali pouze dva Češi: Leopold Karpeles, který se narodil v roce 1838 v pražské židovské rodině a dostal ji právě za odvalu projevenou v bojích v americké občanské válce. Druhým vyznamenaným vojákem s českými kořeny je William F. Lukes, který pocházel z Liberecka a proslavil se v době týdenních bojů mezi americkým námořnictvem a korejskými obránci pevnosti na ostrově Kanghwa v roce 1871.

Medaili cti předává americký prezident jménem Kongresu, který její udělení schvaluje zákonem. Za Fr. Emila Kapauna vyznamenání podle zprávy Bílého domu převezme 11. dubna 2013 jeho synovec Ray Kapaun a další členové rodiny.

Podle Lidových novin a dalších pramenů

Do Good and Avoid Evil

Our heavenly Father sent His Son, not only to bring forgiveness of sin, but to make it possible for us to avoid sin. Through baptism we are freed from sin and clothed in grace. We become temples of the Holy Spirit. Thus armed, Satan should have a tough time getting us to cooperate.

There is no guarantee, however. The letter writers of the New Testament, whose idealism had been tempered by the reality of early church life, recognized the need for people to be "trained up in the way of faith." Although God's mercy is both powerful and extensive, we remain in possession of free will. Thus, our consciences must be formed rightly, we must practice virtue, and we must support one another in living good lives.

We are still trying to comprehend the terrible slaughter in Newtown, Conn., last December. Why would a young man, without an apparent history of severe mental illness, plan and carry out an assault on an elementary school? How could anyone look at six and seven-year-old children and shoot the life out of as many of them as possible?

Naturally, we want to assure that something like it never happens again. So we will debate about gun and video game control, armed guards in schools and mental health care. There have been, and will be, calls for more laws, man-made laws.

Will anything be said about God's law and sin? Something more than the breaking of man-made laws occurred on December 14.

God revealed the Ten Commandments to the Israelites more than 3,000 years ago. Jesus Christ reaffirmed them 2,000 years ago. They have formed much of the basis for Western society's ethical life. Failing to inculcate the Ten Commandments and live by them - even worse, refusing to acknowledge their violation as

wrong - will have devastating consequences for our society.

We already see the results of the failure to observe the First Commandment concerning our obligation to worship God and Him alone. God is no longer the primary source of truth or arbiter of righteousness for many Americans. They are their own god.

The Third Commandment is violated with abandon, even among Catholics. On any Sunday, fewer than 30 percent participate in Mass in this country. Without recognizing that everything we have comes from God, we will tend to act as though we deserve everything.

The Fourth Commandment should be easy from a societal point of view (if not children's), since there is a natural tendency for children to depend on their parents. So many factors, though, seem to be leading us to treat children as the equal of adults, sometimes even their masters. Where will that lead?

Of course, the Fifth Commandment prohibiting killing is especially germane to the Newtown tragedy. Blessed Pope John Paul II frequently spoke about the "culture of death," often in reference to abortion and euthanasia. Any culture that allows the intentional destruction of innocent life is asking for trouble. But our fascination with guns, our violent entertainment, the huge sums spent on ever more deadly armaments, the seeming endless involvement in foreign war and our continued use of capital punishment all contribute to a culture of death that affects all of us.

Once was a time a woman could be stoned to death for breaking the Sixth Commandment. Even today adultery might ruin a marriage or drive someone from public office. But adultery and, by extension, other sins, including easy divorce that threaten the integrity of marriage are, well, winked at. Some people are even

bent on changing the definition of marriage. If the foundational unit of society is not solid, we can expect a lot of shakiness in the whole structure.

Our political leaders will claim that they cannot promote "religious" values like the Ten Commandments. Their only solution is more laws, when what people need is formation in the ways of God and reliance on grace.

Public schools are permitted to teach only "neutral," secular values. They correctly encourage parents to pick up the slack. But where will the parents get their material? From the stew I described above?

Traditionally, the Church, as the continuing instrument of Christ the teacher, with the guidance of the Holy Spirit, has formed her members, and they have formed each other in the family and supported each other on the journey of faith. In Europe, before democracy, the state reflected the values of the established church. With democracy, including in the United States, the Church's voice was still heard clearly in the public square and respected; the state still reflected the values of the Ten Commandments.

Today the state reflects the secular, religious indifference of many citizens. Even worse, religious freedom is being viewed as freedom to worship - that is, something private. The voice of faith is decreasingly welcome in the public square. This presents a grave danger to everyone, morally and socially for sure, maybe even physically.

If the Church is not welcome to help shape the whole culture in the ways of God, in His commandments and if the Church is not welcome, indeed expected, to speak of the dangers of sin and the beauty of forgiveness, then less and less will we love God and each other.

*Bishop R. Daniel Conlon
Christ is our Hope, February 2013*

Picturesque Regions of Ancestral Homeland

Eastern Bohemia (4)

Another large city located in Eastern Bohemia with interesting history and impressive architecture is **Pardubice**. It is also a large center of industry, commerce and administration. Its origin dates back to the 14th century. After great fires of 1507 and 1538, the town was rebuilt in the style that has survived to the present time.

Besides architecture Pardubice is known for the production of tasty ginger bread and for the manufacture of the explosive Semtex produced in the suburban Semtim. Pardubice is also famous for the challenging horse-racing event called "Velká Pardubická", a steeplechase race held annually since 1874. The course covers 4 miles and includes 31 jumps. The most difficult of them, the notorious Taxis, was causing so many injuries to horses and riders that has been redesigned in the recent years. The Velká Pardubická is regarded as more gruelling than the Grand National, run at Aintree, even though it is not quite as long.

As in many Bohemian towns, Pardubice Castle dominates the community, and was once the favourite residence of Emperor Ferdinand I and his court. These days it houses the Museum of East Bohemia with some exuberant frescoes in the Knight Halls. The town has about one hundred Gothic and Renaissance houses. They surround the market square (Pernštýnské náměstí). Especially remarkable is Jonah's House (Dům u Jonáše) whose façade relief depicts the prophet Jonah being regurgitated by the whale. The Neo-Renaissance town hall dating from 1894, displays at the top, between two towers, a copper figure of a knight, the towns guardian.

In the town's modern square (Náměstí Republiky) stands the church of St. Bartholomew (svatý Bartoloměj) a Gothic edifice with a slender spire at the center of the roof. The interior contains a tombstone of Vojtěch of Pernštejn and majestic sculpture of the Calvary. Also in the square is the flamboyant Art Nouveau Municipal Theater.

On the large spreading plain 3 miles south of Pardubice stands a 26 ft high solitary hill, Kunětická Hora. The Castle

positioned on its top is the dominant feature of the district. Built in the 15th century by the Hussites, it was captured by the Swedes in the Thirty Years' War. In the early 20th century began reconstruction works which have continued into the current millennium. On a clear day the 115 ft high cylindrical tower affords a view of the distant Krkonoše Mountains. The castle houses a small museum of its history.

Bohemian Paradise (Český ráj) is the oldest protected nature preserve in the Czech Republic. The scenic landscape is full of extraordinary geological formations such as "rock towns, gates and high-rise towers" popular with climbers. There are also a number of medieval castles and an extensive network of walking trails. The towns of Jičín and Turnov make good starting points for exploring.

Castle Kost is a 14th century fortress dominated by the 105 ft high White Tower, with almost 13 ft thick walls. Used originally as the final refuge of the castle's defenders, it now houses a Gothic art collection. This writer recalls vividly a large meadow in the valley beneath the fortress which hosted a Boy Scout camp in June of 1948. Under a large rock formation, the visiting Prague archbishop, monsignor Josef Beran, served a field mass only a short time before his arrest and imprisonment by communist authorities.

Valdštejn Castle, once the seat of the famous Wallenstein family, is a much more luxurious chateau, partially remodelled in the romantic Neo-Gothic style during the 19th century and well within the confines of Český ráj. The nearby town of Sobotka there stands a charming Baroque hunting lodge, built on a circular floor plan and named Humprecht after its eccentric owner, Count Humprecht Čermín.

Trosky ("Ruins") is an appropriately named landmark for what was once an imposing castle, built in the late 14th century on two adjacent rock summits. Its immediately recognizable silhouette is one of the symbols of the Bohemian Paradise.

The town of **Jičín** borders the Bohemian Paradise nature reserve and makes an ideal place to stay while exploring the surrounding countryside. Jičín reached the peak of its glory during the Thirty Years'

War, when the supreme commander of the Imperial Army, Albrecht von Wallenstein, made it the center of his vast Duchy of Friedland. Here, this most powerful Bohemian warlord built his residence, minted his own money and planned to found a university. All these plans collapsed after his assassination in Cheb, in 1634, yet the town of Jičín has retained many mementoes of this ambitious duke.

A silent witness to his unfulfilled plans is the town's square built by him and now named after him: Valdštejnovo náměstí. It is surrounded on all sides by superb and well preserved 17th century arcaded houses. Standing at the southeast corner of the square is the former ducal castle, now housing a Regional Museum. The most interesting of its historic interiors is the Conference Hall where Tsar Alexander I of Russia, King Frederick William III of Prussia and Emperor Francis I of Austria formed the Holy Alliance against Napoleon in 1813.

The Jesuit Church of St. James the Great (kostel sv. Jakuba Většího) beside the castle is of a Baroque design and dates from 1627. Just to the west of the main square is the 14th century Church of St. Ignatius (sv. Ignáce). Wallenstein also ordered planting of a tree lined roadway of over 1200 lime (linden) trees in two straight lines over 1 mile long road leading from Jičín to his 1630 park pavilion, known as Libosad. Interestingly, perhaps derived from Valdštejn's legacy, is the famous tree farm of Mazánek which adds to the modern attraction of Jičín.

Near Libosad is the town **Valdice**, with its 17th century Baroque Carthusian monastery which was turned into prison by the Habsburgs and used by the communist regime between 1950's 1980's to house political prisoners. It still serves as a top security prison, one of the harshest jails for hardened criminals of the land. How ironic that the beauty of Bohemian Paradise is marred by the terrible atmosphere of the penal institution.

Tony Jandáček

*Photo on back page:
A Valdice Tower in Jičín*

